

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 27, 1987

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

Nr. 17

Aušra, Nr. 50

(Tęsinys. Pradžia 48 nr.)

TEISMAS

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)

Kai daugelyje ateistinių brošiūrų, laikraščių, žurnalų rašoma prieš Dievą, Bažnyčią, popiežių, dvasininkus, tikinčiąją visuomenę, o tikintiesiems apsiginti tomis pačiomis priemonėmis neleidžiama, tada belieka vienintelė apsigynimo priemonė, valdžios pareigūnų vadinama „nelegali“ spauda, tame skaičiuje ir „LKB Kronika“.

Be to, tokių priemonių imtis (ginti savo tikėjimą raštu) versta verčia ir TSRS Konstitucijos 124 str., kur antireliginės propagandos laisvė pripažįstama visiems piliečiams, o religinės — ne. Kur piliečių lygiateisiškumas? „V. Leninas lygiateisiškumą, t.y. sąžinės laisvę traktavo teisingiau: Tarybinėje Konstitucijoje visiems piliečiams pripažįstama religinės ir antireliginės propagandos teisė“ (Jaroslavskis. Apie religiją, 1959, p. 27). O dabar, kai TSRS Konstitucijoje 184 str. nėra deklaruojama religinės propagandos laisvė, tai šis straipsnis faktiškai panaikina tikintiesiems elementarią žmogaus teises ir tikinčią visuomenę nubloškia už įstatymo ribų, t.y. nuvaro į pogrindį.

Jokio ryšio su „LKB Kronikos“ leidėjais neužmezgiau ir savo pareiškimų „Kronikoje“ netalpinau. Tarybinis pilietis, parašęs pareiškimą ar raštą valstybės organams ir išsiunčęs paštą, negali būti kaltinamas arba atsakingas už tai,

kad jo raštas koku tai jam nežinomu keliu patenka į taip vadinamą „nelegalų“ leidinį, o kartais net ir į užsienį. Juk daugelis net slaptos informacijos iš TSRS patenka į užsienio spaudą ar radijo laidas. Tai kodėl mano pareiškimai arba atsakymai į juos, jeigu jie domino „Kronikos“ leidėjus, negalėjo ir be mano sutikimo patekti į jų rankas?

Kas liečia „LKB Kronikos“ „nelegalumą“ ir antitarybiškumą, tai, nenorint nusižengti abjektyviai tiesai, tenka tą kaltinimą paneigti. Jeigu ateistų išpuoliai prieš tikinčią visuomenę arba kai kurių valdžios pareigūnų saviavaliavimai laikomi legaliais veiksmais, tai tikinčiųjų interesų gynimas negalima laikyti nelegaliu. Juk tokia gintis nelaikoma nusikaltimu ir Lietuvos BK 14 ir 15 str., kur sakoma, kad: „Nėra nusikaltimas toks veiksmas, kuris ir atitinka baudžiamojo įstatymo numatytos veiklos požymius, bet padarytas būtinios ginties būklėje“ arba „padarytas būtinu reikalingumo būklėje, nėra nusikaltimas“.

Tenka dar pridurti, kad „LKB Kronika“ yra nelegali tik tiek, kiek tarybiniai valdžios organai draudžia teisėtai priklausantią legalią religinę spaudą ir neleidžia tikintiesiems naudotis masinės informacijos priemonėmis.

(Bus daugiau)

Vokietijoje laimėjo dabartinę koaliciją

Bona. — Kanclerio Helmut Kohl partija laimėjo parlamente daugumą praėjusio sekmadienio rinkimuose, kuri dar 4 metus valdys Vakarų Vokietiją. Bet jie gavo mažiau balsų už praėjusius rinkimus. Koalicinė kanclerio Kriksčionių demokratų ir Laisvųjų demokratų partija laimėjo 53,4% balsų arba 266 vietas parlamente. Kriksčionys demokratai laimėjo 44,3% balsų, kai praėjusiose rinkimuose prieš 4 metus buvo laimėję 48,8%. Vokietijoje šiuose rinkimuose dalyvavo mažiau žmonių, negu praėjusiose.

Rinkimais džiaugiasi dvi mažosios partijos: laisvieji demokratai, kurie yra koalicijoje su kriksčionimis demokratais, ir žalieji, kurie yra nusistatę prieš Nato organizaciją. Laisvieji demokratai iš 7% pakilo iki 9,1%, o žalieji iš 5,6% pakilo iki 8,3%.

Socialdemokratai geriau pasirodė rinkimuose negu buvo pranašauta. Jie laimėjo 37% daugumą, ypač daug balsų gavo Johannes Rau vadovaujama partija Šiaurinėje Westfalijoje, kurioje gyvena ir pats Rau.

Bavarijos premjeras nepatenkintas

Franz Strauss, Bavarijos premjeras ir Kriksčionių socialistas unijos lyderis, savo rinkiminėse kalbose pasisakė, kad partijos interesų kryptį dar daugiau dešinėn, ypač užsienio reikaluose ir

atakuodavo laisvuosius demokratus. Tuo atžvilgiu jis siek tiek pralaimėjo, nes laisvieji demokratai gavo daugiau balsų negu prieš 4 metus.

Jis pasisakė nesąjau patenkintas, nes negalėjęs iš Muencheno persikelti į Boną ir užimti vyriausybės ministerio postą.

Washingtonas pasveikino Kohl

Kohl vyriausybė pabrėžė reikalą ir toliau turėti gerus ryšius su Washingtonu, kuris jau spėjo pareikšti savo pasitenkinimą. Bet žaliųjų padaugėjimas Vakarų Vokietijos parlamente leis daugiau kritikuoti Amerikos užsienio politiką. Jie jau spėjo pareikšti tuo reikalu savo nuomonę susirinkę sekmadienio vakare Vienoje Bonos diskotekoje. Jų kalbėtoja yra Petra Kelly. Amerikoje išsilavinusi šios žaliųjų partijos steigėja. Žalieji ragino socialdemokratus pasukti kairę ir ruoštis jau 1991 metų rinkimams. Balsuotojų pasisakymas už laisvuosius demokratus aiškinamas tuo, kad jie prieš rinkimus pasisakė už mažesnius valstybinius mokesčius.

Kancleris Kohl ir toliau palaikys ryšius su Amerika ir laipsniškai gerins tuos ryšius su Sovietų Sąjunga. Vakarų Vokietija ekonomiškai yra stipri ir jos markė yra viena stipriausių valiutų, šalia japonų yeno.

Iš 62 mil. dyventojų, 45 mil. gali balsuoti. Parlamento skaičius yra nustatomas pagal

Valstybės sekretorius George P. Shultz kalba Biudžeto komitete. Jis prašė dar 4 bilijonų dol. Valstybės departamento programoms vykdyti, iš kurių 1.4 bil. būtų dar šioms fiskaliniams metams.

Irano prezidentas atsisako kalbėtis su Amerika

Teheran. — Irano prezidentas pasakė, kad jų Užsienio reikalų ministerija atmetė paskutinį Reagano administracijos kreipimąsi pradėti kontaktus su jo vyriausybe. Kalbėdamas penktadienio maldose Teherano universitete, prez. Ali Khamenei aptarė tą iniciatyvą, kaip jis sakė, pradėtą CIA gruodžio mėnesį, kai administracija pasakė vedus skaptus ginklų pardavimus Iranui. Pagal jį, amerikiečiai vis dar norės per užsienio reikalų ministeriją užmegzti ryšius, „bet mūsų broliai Užsienio ministerijoje pasitiko juos su tuo pačiu islamo žvilgsniu, kaip kad ir pirmą kartą ir jie pademonstravo nuolatinį Irano žmonių nusistatymą jiems“.

Prezidentas plačiau nepaaiškino savo pareiškimo ir oficialaus teksto neišleido. Bet Irano žinių agentūra IRNA interpretavo, kad tai buvo atsakymas į praėjusių metų mūsų administracijos žygius. Kongresiniam aplaushinėjime sek. G. Shultz aiškino, kad visą gruodžio mėnesį administracijos žinomais kanalais ryšiai nebuvo nutraukti, jog būtų galima ką nors laimėti pagrobtojų išlaisvinimui.

Biaurūs šūkių

Irano prezidentas čia kalbėdamas pasakė, kad Amerika parodė „biaurų veidą“, mėginama įsiterpti į Persų golfo karą, kad sulaukyti Iraną nuo laimėjimo. Jo kalba buvo pratraukiama šūkiu, kurie buvo naudojami ir Komeini režimo pradžioje: „Mirtis Amerikai! Mirtis Saddamui! Mirtis Rusijai! Mirtis Izraeliui!“ Saddam Hussein yra Irano prezidentas su kuriuo Iranas kariauja jau 6 metus. Šitie iraniečių penktadienio pasimeldimai jau įgavo tokį pobūdį, kad jų metu yra maišoma jų religiniai ir politiniai jausmai. Ir vyriausybė viešai juose pareiškia savo politiniusėjimus.

Iraniečių ritualas

Pentadienio rytą susirenka iraniečiai tūkstančiais į komplikuoatą formulę. Jį paprastai sudaro 500 narių. Šiuo metu Vakarų Vokietijos parlamente sudaro 498 nariai. Vakarų Berlyno gyventojai šį kartą nedalyvavo rinkimuose. Jie parlamente reprezentuojami kaip neturintieji teisės balsuoti delegatai.

universiteto kiemą. Čia yra pastatomas kalbėtoji pultas. Klausytojų patogumui paklojami armijos dekliai ir klausytojai klausosi paprastai dvi valandas vyriausybės kalbėtojo. Parūpinamas vanduo, kad „maldininkai“ galėtų prieš klausant „pamokslo“ apsiplauti savo veidus. Garsiakalbiai perduoda ir toli esantiems kalbą. Visi sėdi atsikreipę į Meką, kaip yra musulmonams įprasta. Spektaklis tęsiasi toliau, kai atvedama 100 Irako belaisvių, kurie aprenkti mėlynais drabužiais. Jie taip pat kartu „meldžiasi“. Prieš atvykstant kalbėtoji, paprastai vienas pareigūnas sujudina publiką, kuri pradeda jam iš anksto šaukti valio ir ploti. Kai kalbėtojas atvyksta, jam yra paduodamas automatinis šautuvas, kurį jis dažnai naudoja savo gestams sudramatinti. Pradžioje Khamenei skaito iš Korano, o po to tik pradeda kalbėti apie karą su Iraku; šį kartą dar palietė ir Ameriką.

Apibūdinamas prezidentą Sadama Huseiną, kaip „biaurų plėšrų grobiką“, jis sakė, kad 1,786 iraniečiai civiliai buvo užmušti ir 6,163 buvo Irako artilerijos sužeisti dviejų savaitių metu.

Iraniečiai nesusigauo savo politikoje

Užsieniečiai pastebi, kad Irakas pradėjo didelius puolimus Irano miestų ir miestelių tada, kai Iranas pradėjo ofenzivą Basros miesto link. Pastebima, kad Irano spaudoje Amerika neminima. Paprastas iranietis negali susigaudyti vyriausybės politikoje. Vienas gerai žinomas advokatas, kurio pavardė savaime aišku negali būti viešai skelbiama, pasakė Amerikos žurnalistui: Irangate turi būti vadinamas Reagangate, nes Iranas nepadarė nieko nepaprasto. Nuo karo pradžios Iranas pirkė ginklus ten, kur tik galėjo gauti, įskaitant Izraelį ir Ameriką. Tai buvo išsilaukimo klausimas“. Ir dar pasakė, kad „Iranas negali daryti kompromisų su Amerika, nes mes nepriklausome nei Vakarams, nei Rytams“.

— **Washingtono, sostinėje,** tiek daug prisnigo sniego, kad vakar darbininkai ir tarnautojai negalėjo atvykti į darbą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Chicagoje** kalbėjo Baltųjų rūmų komunikacijos direktorius Patrick J. Buchanan ukrainiečių surengtame minėjime Sheraton viešbutyje. Ukrainiečiai jį paskelbė metų žmogumi. Jis savo kalboje, tarp kitko, pabrėžė, kad sovietai klastoja dokumentus, kuriuos naudoja OSI įstaiga.

— **New Yorke** CBS pravesė tyrimai rodo, kad sen. Robert Dole, po viceprezidento Bush, yra populiariausias kandidatas į prezidento postą respublikonų sąrašė.

— **Washingtono** Senato žvalgybos komitetas turi dokumentus, kurie aiškiai parodo, kad Izrealis dar praėjusių rudėnį siuntė ginklus Nikaragvos contras kovotojams.

— **Pietų Afrikos** juodųjų nacionalistų lyderis Oliver Tambo šiuo metu yra Amerikoje ir ragina sekretorių G. Shultz nutraukti diplomatinis ir kitokius ryšius su Pietų Afrikos vyriausybe.

— **Maniloje** kardinolas Jaime Sin pakaltino prezidentę Aquino už žemės reformos trūkumus, kad nepakamai skubiai ji vykdoma.

— **Genevoje** Amerikos ir Sovietų Sąjungos delegacijos susitarė daryti viską, kad būtų pagreitinti pasitarimai nusiginklavimo srityje, kurie dabar jau tęsiasi 22 mėnesius.

— **New Orleans** miestą respublikonų partija parinko 1988 metų konvencijai, kurioje bus nominuoti kandidatai į prezidento ir į viceprezidento postus.

Ok. Lietuvoje mirė kun. M. Gyls

Sausio 13 d. mirė a.a. kun. Mykolas Gyls, Karsakiškio ir Gelažių parapijų. Panevėžio vyskupijoje, klebonas.

Velionis buvo gimęs 1927 m. sausio 1 d., kunigu įšventintas 1951 m. rugsėjo 23 d. Gyveno Karsakiškyje, aptarnaudamas dvi parapijas. Palaidotas sausio 16 d. Petrašiūnuose, prie Kauno.

Mūsų žiniomis šiemet pirmasis ok. Lietuvoje miręs kunigas. Panevėžio vyskupijoje jau yra daugiau kaip 30 parapijų, kurios neturi savo kunigo ir yra aptarnaujamos iš kitur atvykstančių kunigų. Komunistinė valdžia neleidžia priimti į Kunigų seminariją jaunuolių, norinčių būti kunigais.

Baltieji rūmai pradeda naują veiklą

Su nauju Kongresu

Washingtonas. — Baltieji rūmai po kelių mėnesių neveiklumo, vėl pradeda aktyviau reikštis įstatyminei srityje ir užsienio reikalų politikos tvarkyme.

Tuo pačiu metu bando pašalinti atsiradusius nuomonių skirtumus tarp Baltųjų rūmų oficialių pareigūnų ir Valstybės sekretoriaus George Shultz. Baltieji rūmai pradėjo akcija, kad ir toliau būtų teikiama parama Nikaragvos contras kovotojams. Manoma, kad prezidentas apie tai kalbės savo kalboje į tautą šiandien vakare. Įvairūs pranešimai sako, kad contras kovotojų vyriausiųjų vadų tarpe vyksta varžybos, kas yra vyriausias.

Baigiami Irano reikalai

Kai prezidentas praėjusį savaitgalį išvažiavo į Camp David savaitgaliui, viceprezidentas Bush pasakė, kad jis mano, jog Irano-contras skandalas jau yra sukontroliuotas. Atstovų rūmų demokratai neturi vieningos nuomonės, ar sulaukyti 40 mil. dol. contras.

Teroristai tebegrobia žmones

Washingtonas. — Valstybės departamentas išpėjo amerikiečius Libane, kad Amerika negali apsaugoti savo piliečių nuo pagrobimo. „Amerikiečiai, kurie ten yra, stato į pavojų viso krašto politiką“, sako dabartinis užsienio reikalų komiteto pirmininkas Dante Fascell Atstovų rūmuose. „Jie ten gali pasilikti savo riziką“, pasakė kongresmenas.

Šeštadienį pagrobė dar tris amerikiečius ir vieną indą. Manoma, jog tai yra dėl to, kad Vokietijoje suareštuotas Hamadei tebėra laikomas suimtas. Teroristai reikalavo jį paleisti iki sekmadienio vidurnakčio. Jei nebus paleistas, tai bus sušaudyti vokiečiai. Ar ši egzekucija įvyko, nežinoma, bet Vak. Vokietija teroristų nepaleido. Sekmadienį dar 2 užsieniečiai buvo pagrobti. Jų tautybė dar nežinoma.

Tebevyksta derybos

Amerika tebeveda derybas, kad Vak. Vokietija išduotų Hamadei už tai, kad jis pagrobė TWA keleivinį lėktuvą ir nužudė amerikietį keleivį, kurio lavoną išmetė ant žemės aerodrome.

Šiuo metu jau 23 užsieniečiai yra teroristų pagrobti. Anglikonų bažnyčios pasiuntinys Terry Waite tebėra Libane ir jau 6 dienas tariasi su šių vadais, kad būtų išleisti pagrobtieji. Tačiau per tas 6 dienas jis niekur nebuvo viešai matomas. Bijoma, kad kartais ir jis pats, Terry Waite, neatsidurtų pagrobtojų gretose.

Chicagoje O'Hare aerodrome

buvo suimtas Roland Scherere iš Vakarų Vokietijos, kuris čia atskrido su pornografiniais leidiniais.

— **Washingtono** Baltųjų rūmų komunikacijos direktorius Patrick J. Buchanan pranešė, kad nusprendė nebekandidatuoti 1988 m. rinkimuose į prezidento postą respublikonų sąrašė.

kurie, kaip pranešama, gavo 10 mil. iš pardavimo ginklų Iranui. Praėjusiais metais Kongresas patvirtino įstatymą contras pagalbai, bet Kongresas gali sulaukyti, jei abeji rūmai padarys tokį nutarimą ir pajėgs surinkti balsų daugumą panaikinti prezidento veto.

Reikalauja paramos contras

Kai kurie Kongreso nariai yra paveikti Irano įvykių ir nori eliminuoti contras kovotojams paramos siuntimą. Frank Carlucci, naujasis Tautinės Saugumo tarybos viršininkas, sako, kalbėdamas apie centrinę Ameriką, kad Centro Amerikos reikalai yra svarbūs, jei ne svarbiausi, būsimųjų dviejų metų veikloje. Atsakykamas padėti demokratinėi rezistencijai, leis sandinistams nesilaikyti duotų pažadų žmogaus teisių srityje, kuriuos jie yra pažadėję, kad būtų pluralistinė ir demokratinė visuomenė Nikaragvoje.

Panašiai sako ir Valstybės sekretoriaus asistentas Elliott Abrams, kad būtų absoliučiai pražūtinga Amerikai nepadėti contras ir duoti laisvas rankas sovietų palaikomai Nikaragvos vyriausybei. „Ar mes esame pasiruošę priimti Sovietų Sąjungos dominavimą visame tame regione tarp Panama kanalo ir Meksikos?“ — klausia jis. „AS netikiu, kad Kongresas ir Amerika bet kada pasakys taip“, kalbėjo Valstybės sekretoriaus pavaduotojas.

Pilnas pasitikėjimas sekretoriumi

Baltieji rūmai išleido stiprų pareiškimą, kuris gina sekretoriaus Schultz viešus pasisakymus Irano reikaluose, nes daug kartų spauda rašė apie jo atsiribojimą nuo Irano skandalo. Larry Speakes pasakė, kad prezidentas pasitiki George Shultz labiau negu bet kada.

Prieš išvykdamas į Camp David, prezidentas priėmė kardinolą O'Connor iš New Yorko savo ovaliniame kambaryje. Jie diskutavo kardinolo devynių dienų kelionę Jordane ir Izraelyje, kaip sakė Baltųjų rūmų kalbėtojas, tačiau jis nežinojo apie ką juodu kalbėjo.

Prezidentas taip pat išleido labai atsargų pareiškimą, kuriame pasisako prieš Irano naujas atakas prieš Iraką, kaip prieš pavojingą veiksmą Persų regione. Reaganas prašo Iraną pradėti tartis su Iraku ir priimti prie abiem pusėm priimtino sprendimo. Karo tęsimas rūpi Amerikai ir visam pasauliui ir ne tik Amerikai, bet ir jos draugams tame regione. Šis karas kenkia Amerikos interesams, sakė prezidentas.

KALENDORIUS

Sausio 27 d.: Angelė, Auksoulis, Vitalis, Vėrūnė.
Sausio 28 d.: Tomas Akvinietas, Konstancija, Kaributas, Nijolė.

ORAS

Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:58.
Temperatūra dieną 25 L, naktį 13 L.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

ŠIRDIES SVEIKATOS UŽLAIKYMAS

Vieną procentu cholesterolio kiekio kraujyje sumažinimas atitolina dviem procentais širdies atakos galimybę.

American Medical Association

Šio krašto sveikatos ekspertai ėmė kreipti didesnę dėmesį į cholesterolį po to, kai susikauptė daugybė įrodymų, kad amerikiečiams gresia širdies atakos pavojus vien dėl jų nesveikos — cholesteroliu pergausios mitybos.

Amerikiečių nesveiką mitybą liečiančius faktus 1986 m. lapkričio 27 d. paskelbė viena šio krašto sveikatos įstaiga (The National Heart, Lung and Blood Institute). Tai pirmosios pastangos sukurti amerikiečių tarpe rūpestį, kaip pagerinti savą mitybą. Tuo reikalu sudaryta programa (National Cholesterol Education Program).

Gausūs tyrimai parodė, kad nors nemažai amerikiečių žino apie cholesterolio pavojų, jie per mažai veikia tokio pavojaus atitolinimui. Taip neveiklūs esą ir čionyksičiai gydytojai.

Įrodyta, kad širdžiai mirtį pagreitina trys žmogaus nesutvarkytos blogybės: rūkymas, pakeltas kraujospūdis ir cholesteroliu perriebus kraujas.

Iki šiol dar nėra tiksliai žinoma, kiek daug pakenkia širdžiai cholesterolio perviršis. Kasmet širdies atakos aplanko pusantro milijono amerikiečių ir jų virš pusės milijono numarina.

Faktas yra, kad didesnę pusę amerikiečių (50%) turi aiškiai per daug cholesterolio savo kraujyje. Dėl to išmintinga prileisti, kad toks gausus cholesterolio kiekis žymiai įtakuoja bent pusę visų čia pasitaikančių širdies atakų, o taip pat ir paralyžių (strokų).

Zinovai, numato, kad per ateinančius 20 metų mirimai nuo širdies atakų čia sumažėtų 30-50%, jei amerikiečiai sumažintų savo kraujyje cholesterolio kiekį iki žemiau 200 mg. procentų.

Širdies ligų žinovų penkeriopai numų patarimai

1. Mažiausiai kas penkmetis pasitikrink savo kraujyje cholesterolio kiekį. Tirkis dažniau, jei kraujyje giminėje esą buvę širdies ligoniu.
2. Jei randamas per gausus cholesterolio kiekis kraujyje (daugiau negu 180 mg procentų, o ne taip, kaip dabartinis laboratorijų lapuose pažymėtas cholesterolio normalumas iki 300 mg procentų), tokį

Čia ne viena iš Hollywoodo gražuolių, bet iš Cicero Genė Valantinienė (kr.) su Emily Zily seka kultūrinę programą Alvuodo pažmonyje Lietuvis sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

tyrimą pakartok už mėnesio. Jei ir tada bus per riebus kraujas, prašyk, kad gydytojas pareikalautų kraują iširti dėl HDL ir LDL. Pastaryjų reikšmės svarbumą tegul nusakos sekantis atvejis.

Po širdies operacijos ligonei ligoninėje buvo pranešta, kad jos kraujas yra tvarkoje. Privatus gydytojas patikrinęs rado blogojo cholesterolio (LDL) virš normalinį kiekį ir patarė atsakančiai elgtis jo sumažinimui. Kitaip kita širdies ataka jai būtų ne už kalną. Čia irgi ryškėja tulų gydytojų apsilėidimas, kaip kalba minėta šio krašto sveikatos įstaiga.

3. Jei vidutiniai pagausėja cholesterolio kiekis (virš 180 iki 240) reikia mažiau naudoti gyvulinių riebalų ir cholesterolinio maisto (žūr. duomenis).

4. Jei kraujyje yra labai daug cholesterolio (virš 240 iki 300 ir daugiau), kreipkis pas gydytoją, kad patartų vaistus, kai vien dieta neveikia.

5. Vaikai irgi turi tikrintis savo cholesterolį, ypač jei jų šeimoje yra širdininkų.

Šio skyrtausi visiems lietuviams yra šitoks dvejetainis patarimas: 1. kiekvienas nustokime naudoti jau dabar gyvulinius riebalus (sviestą, grietinėlę, lašinius, taukus, lajų ir valgius su jais pagamintus). 2. Nevalgykite cholesteroliu gausaus maisto (k.t. trynių, vidaus organų, raudonos mėsos, kumpio, dešrų-dešrelių) dabar ir per visą savo amžių.

Širdies ligų gydytojų patarimas

Amerikos širdies ligų gydytojų draugija (American Heart Association) pataria visiems amerikiečiams naudoti sekancius kiekius cholesterolio: nevalgykite daugiau negu šimtą miligramų cholesterolio per dieną, kiekvienam tūkstanciu suvalgytų kalorijų maisto. Jei vidutiniai sunaudoji 2,500 kalorijų maisto per dieną, turi sunaudoti nedaugiau kaip 250 mg cholesterolio. O cholesterolio kiekiai valgiuose nurodyti sekancioje lentelėje.

Gana mums gardziotis cholesteroliu apkrautais stalais dažnoje lietuviskose vaišėse. Lentelėje paduoti cholesterolio kiekiai įvairiame maiste išmintinga mūsiškį įgalins eiti keliu, kuris nebus grįstas cholesteroliu. Turime vilktis visai nauju sveikatos rėmu, jei norime bent kiek apsaugoti savo širdį nuo peranktyvo susinešiojimo. Štai kaip cholesterolio kiekis mūsų kraujyje įtakuoja mūsų širdis ir ką mes turime daryti kai jo per daug atsiranda.

Septyneriopas cholesterolio kiekis mūsų kraujyje išreikštas miligramų procentais ir mums privaloma elgsena.

180 mg% ar mažiau: laikyk saugiu širdžiai cholesterolio kiekiu ir maitinkis išmintingai.

180-200 mg%: 25% padidėjęs širdžiai pavojus, negu žmogui turinčiam mažiau negu 180 mg% cholesterolio kraujyje. Mazink gyvulinius riebalus ir cholesteroliu gausų maistą.

200-220 mg%: Pavojus širdžiai yra dvigubai didesnis, negu žmogui turinčiam mažiau negu 180 mg% cholesterolio. Tarkis su dietinike ar gydytoju dėl gyvulinių riebalų ir cholesterolio sumažinimo.

220-240 mg%: Padidėjo pavojus širdžiai pustrėčio karto, palyginus su mažiau negu 180 mg% cholesterolio turinčiojo. Daryk tą patį, kas prieš tai nurodyta.

240-260 mg%: Pavojus širdžiai padidėja tris kartus, palyginus su mažiau negu 180 mg% cholesterolio turinčiojo. Tarkis su gydytoju, kuris supranta šį reikalą. Reikia iš pagrindų gerinti mitybą. Gali prisieiti patarti vartoti vaistus cholesterolio sumažinimui.

260-300 mg%: Net keturis kartus širdžiai pavojus padidėjęs. Tarkis su gydytoju. Griesta dieta būtina, o taip pat patartinas gydymasis vaistais.

300 mg% ir daugiau: Daugiau negu penkis kartus padidėjęs širdžiai pavojus. Tarkis su gydytoju. Mitybos pakitimas labai svarbus, o taip pat

KUNIGAI NEPANEIGIA SEKSUALUMO

Salt Lake City diecezijos kunigams surengtoje konferencijoje apie seksualumą buvo pasakyta, kad celibato išlaikymas gyvenime nebūtinai reikalauja atsakyti intymių draugysčių ar paneigimo savo seksualumo. „Seksualumas apima daugiau negu lytinių santykių turėjimą“, pasakė psichiatras dr. Jay Feerman, kurio praktika apima ir katalikų vienuolijas.

Jis sakė, kad seksualumas yra tik vienas asmenybės aspektų. „Mūsų gyvenimai vyksta intelektualinėje, emocijinėje, dvasinėje, o taipgi ir lytinėje plotmėje. Visiems žmonėms, imtinai ir kunigams, svarbu turėti intymius ryšius, kurie nesireikia lytine veikla“. Praeityje kai kurie kunigai dorojosi su savo seksualumu jį ignoruodami, sakė dr. Feerman, „Tačiau, jeigu asmuo neturi supratimo apie savo paties seksualumą, visa asmenybė nukentė“. Tie, kurie seksualumo neignoruoja, yra geriau balansuoti ir pastoracijoje gali efektingiau padėti žmonėms pilniau suprasti savo gyvenimą intelektualinėje, dvasinėje, emocijinėje, seksualinėje ir fiziniėje plotmėje.

JAV BAZĖ KALTINAMA FILIPINŲ MORALĖS SMUKDYMU

Motery Vienulių sąjunga Zambales provincijoje Filipinuose pareiškė, kad JAV laivyno bazė Subic ilanke yra nemoralumu ir neteisėybms perykla ir grėsmė Filipinams. Nors vienuolės jau eilę metų prie bazės turi kliniką baro tarnautojoms ir prostitutėms ir rūpinasi pavainikių vaikų įsūnijimu, tai pirmas kartas kai jos viešai pareiškė protestą prieš bazes.

ir vaistais gydymasis.

Įsvada. Jau dabar įrodyta, kad per riebus kraujas didina širdies atakos galimybę. Sumažinus vienu procentu riebalus kraujyje, dviem procentais sumažta širdžiai pavojaus galimybė. Visas vargas, kad prisieina lietuviams liautis persivalgius. Tai yra sunkus darbas ir tik išrinktiesiems įmanomas.

Pasiskaityti. Journal of the American Medical Association, November, 1986.

BURNOJE BLOGAS SKONIS IR KARTUMAS — KAS DARYTI?

Klausimas. Didž. Gerb. Daktare, jei Jūsų neapsunkintu, tai maloniai prašau „Draugo“ sveikatos skyriuje atsakyti į mano klausimą.

Esu 72 metų. Jau kuris laikas kai nakties metu viršutinėje burnos dalyje (gomurėje) pabudęs iš miego jaučiu labai blogą skonį ir didelį kartumą. Kartais viršutinė lūpa iš vidaus pabrinksta, pasidaro minkštesnė, bet nei lūpos, nei burnos neskauda. Ir kai tik rytą atsikeliu ir dienos metu vėl viskas praėina. Maloniai prašau mielą daktarą paaiškinti nuo ko tas atsiranda ir kaip gydytis. Nuosirdžiai dėkoju.

Atsakymas. Dantų ir vidaus ligų gydytojai geriausiai galės Tamstai padėti Tamstą mediciniškai ištyrę. Reikia daugiau žinių — jiems jas Tamsta suteiksi. Čia galima tik bendrai patarti: miegok susiūpaus. Jei kitaip negali, parišk smakrą skarele. Antra, pusiau sėdom guikė; tada iš skrandžio neatsilies skystis, kuris tokį negerumą gultint gali sukelti. Gali pasidėti po lovos galvugaliu plytas ar pagalvėmis pasinaudodamas tokią miegant padėti pasidaryti. Trečia, gerai valyk dantis ir burną prieš eidamas gulėti, žinoma nesisvaigindamas ir nerūkydamas. Aštrių

Demonstracijose už taiką spalio mėnesį Olongapo mieste, kuriose dalyvavo 4,000 žmonių, jos kaltino šią bazę ir San Antonio mieste veikiančią JAV laivyno komunikacijos stotį „moterų ir vaikų lytinio išnaudojimu, jaunimo pratimu prie narkotikų, vis augančiu skaičium pusiau amerikiečių našlaičių, Seimyninių vertybių smukdymu, venerinių ligų platinimu ir neteisinga darbdarystėje paūsoje bazėse“.

Kolumbanas misionierius kun. Shay Cullen, vadovaujantis narkomanų reabilitacijos centrui Olongapo mieste, sako, kad šio 225,000 gyventojų miesto ekonominis prirkhvimas priklauso nuo pirkhvimas seksu. Jis sako: „Nuosaičiai mes spėjame, kad 16,000 žmonių dalyvauja prostitucijoje“.

ANTANAS VAICULAITIS

VIDURNAKTIS PRIE ŠEIMENOS

ATEITIES LITERATŪROS FONDAS

Klasikinių novelių ir apsakymų naujausia Antano Vaiculiailio knyga — prasmingiausia dovana sau ir kitiems švenčių ir kitomis progomis. Knygos kaina 7 dol. Leidinys gaunamas ir „Drauge“. Užsiskaitant ji čia paštu, su persiuntimu mokama 8 dol. 50 centų, Illinois gyventojai moka 9 dol. 5 centus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiamai. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėstį, užtikinama, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

U.S.A.	metams	½ metų	3 mėn.
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Sešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatisko. Skelbimų kainos pristinčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimai skambint 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
100 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augiui namini ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm. antr. ketv. penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. ANTONIO RUDOKA kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; Sešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipletusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt. antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnelės,
dilatai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBITIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
3200 W. 81st Street (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Sveiku Alvuodo maistu pasistiprinę, apsidami be rūkalų ir svaigalų, klausosi sveikatos reikalu pranešimo Alvuodo pažmonyje Lietuvis sodyboje dipl. teis. Pranas Šulas (kr.), gyd. Veronika Adomavičienė, Adelė Kudirkienė, Vincė Alginavičiūtė, Antanina Skinkienė ir Stepas Ryskus.

Nuotr. M. Nagio

CHOLESTEROLIO KIEKIS KAI KURIUOSE VALGIUOSE

Maistas	Cholesterolio mg
Pienas, nugriebtas (skim) ar iš miltelių, 1 puod.	5
Varškė be grietinės, pusė puod.	7
Varškė su grietine, pusė puod.	24
Kiaušinis, trynys ar visas kiaušinis	250-274
Saldus pienas (whole), 1 puod.	24
Dešrelė, virta (frankfurter), viena	34
Vištiena, kalakutiena, virta, be odos, balta mėsa 3 uncijos	67
Sviestas, 1 arb. šaukštelis	31-35
Kiauliena liesa, kumpis, 3 uncijos	
Jautiena, kiauliena, kalakutiena, paukštiena — tamsi mėsa, virta, 3 uncijos	75
Tuna, konservuota aliejuje, nupylus jį, 184 gramai	123
Vėžiukai (Shrimps), virti, 3 uncijos	130
Lobster, tik virta mėsa, 145 gramai	123
Salmon, virta, ir austrės, 3 uncijos	40
Grietinė (half and half), ketvirtis puod.	26
Ledai, paprasti, apie 10% riebiųjų, pusė puod.	27
Majonezas, komercinis, 1 valg. šaukštas	10
Sūris, cheddar, 1 uncija	28
Aviena, vėžiai, veršiena, virta, 3 uncijos	85
Jautiena su daržovėmis, konservuota, (beef stew), 1 puod.	36
Žuvis, liesa, 3 uncijos	43
Kepenys, jautienos, 3 uncijos	274
Kukurūzų aliejus, 1 valg. šaukštas	0
Safflower ir kitų daržovių aliejus, 1 valg. šaukštas	0

SUKATYS IR SUKAKTUVININKAI

Sukaktys yra svarbus įvykių, laimėjimų ar pralaimėjimų, žmogaus amžiaus, jo veiklos prisiminimas. Bet ar tikslu ar reikalinga sukaktis minėti? Tai klausimas, kuris mūsų iškyla ir nesuranda vieningo atsakymo. Vyresnioji karta dažniausia laikosi nuomonės, kad sukaktis minėti reikia. Nurodoma, kad tarp praeities ir dabarties nėra griežtos ribos. Dabar gyvenanti karta neturėtų nutraukti ryšių su ankstesnėmis kartomis, o tas imanoma sukaktis mininti. Juk mes naudojame ankstesnių kartų sukurtą kultūrą, civilizaciją, atradimus bei išradimus, patyrimą. Pagaliau turime jų gražų palikimą — kalbą, žemę, tėviškę, praeities įvykius, istoriją. Sukakties minėjimas — gera proga pažvelgti į praeitį, pasimokyti iš laimėjimų, o taip pat iš klaidų. Įvairių prisiminimų jungia visas kartas į vieną tautą, istorinį vienetą, kuris skiriasi nuo kitų tautų. Pagaliau sukaktis minėjimu išskeliami ir pageriami asmenys, kurie daug gero padarė savo tautai. Bet jaunesnioji karta dažniausia tvirtina, esą, netikslu perdidelį dėmesį kreipti į praeitį — geriau gyventi dabartimi ir žvelgti į ateitį. Ir viena ir kita pusė turi savo argumentus. Taigi reikia derinti ir derintis.

Bet bent trumpai pažvelkime į šiuos metus, išskaičiuokime kai kurias sukaktis, nors tas mūsų skaičiavimas nebus pilnas.

Be abejo, svarbiausia šių metų sukaktis — Lietuvos krikšto atnaujinimo 600 metų sukakties minėjimas. Jam ruošiamas jau treči metai, daug kas jau padaryta, dar daugiau daroma, daug apie krikštą parašyta. Taigi eikime prie kitų sukaktuvinių įvykių.

Artėjama prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukakties ateičiai. Bet prieš tai buvo be galo svarbūs 1917 metai, kai tėvyneje, Rusijos plotuose ir JAV-bėse gyventieji lietuviai darė tiesiog milžiniškus žygius atkurti Lietuvos valstybę.

Prieš 70 metų įvyko labai svarbus įvykis: 1917.IX.18-22 buvo suaukta Vilniaus konferencija, kurioje dalyvavo 214 lietuvių tautos atstovų. Visi jie pasisakė už šūkį atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Buvo išrinkta 20 asmenų Lietuvos taryba, Antano Smetonos pirmininkaujama. Tai buvo be galo svarbi institucija, sunkiausiose karo metu sąlygose vadovavusi lietuvių tautai ir išvedusi ją į nepriklausomybę. Tais metais buvo ir daugiau labai svarbių lietuvių tautai lemtingų pastangų. Visos jos gražiai suregistruotos ir aprašytos peritais metais Chicagoje išleistoje Prano Čepėno „Naujųjų laikų Lietuvos istorijos“ tome. Yra ir daugiau šios srities studijų. Naujų išleisti gal jau nepajėgsime, taigi reikia bent su esamomis arčiau susipažinti.

1917 metais daugiausia Amerikos lietuvių pastangomis popiežius Benediktas XV paskelbė gegužės 20 dieną Lietuvos diena viso pasaulio katalikų bažnyčiose. Šia proga katalikai surinko 200,000 aukso dolerių. Tais metais Washingtono atidarytas Lietuvos informacijos biuras vesti kovai už Lietuvos laisvę, ir informuoti užsienį. Visos centrinės ir vietinės JAV organizacijos energingai kovojo dėl Lietuvos laisvės ir šios kovos pastangas finansavo.

Sustokime prie mūsų žymiųjų žmonių. Štai kai kuriuos simtametinės gimimo sukaktys (su jų gimimo datomis): Spaudos darbuotojas Bronius Stosiūnas (1887.I.8-20), JAV lietuvių spaudos puoselėtojas ir knygų autorius Fortunatas Bagočius (1887.I.21), muzikas bei kompozitorius Stasys Šimkus (1887.II.20), diplomatas Povilas Šadeikis (1887.III.26), muzikas ir kompozitorius Nikodemas Martinonis (1887.VI.1), literatūros istorikas Vladas Dubas (1887.VI.16), geografai ir knygų autorius Antanas Vireliūnas (1887.VI.20), knygų leidėjas Antanas Dundzila (1887.VII.14), dailininkas Kazys Simonis (1887.VIII.25), kalbininkas Mykolas Duryš (1887.IX.18), rašytojas Adomas Lastas (1887.X.18), generolas, profesorius, karinių studijų autorius Stasys Dirmantas (1887.XI.14).

Minėtinos 100 metų mirimo sukaktys. Lenkiškai apie Lietuvą daug rašiusio rašytojas Juozapas Igno Kraševskio (1812 — 1887.II.19), tautinio atgimimo veikėjo bei rašytojo Mikalojaus Akelaičio (1829-1887.IX.26).

Prieš 150 metų gimė didysis aušrininkas ir poetas Andrius Vištautas-Višteliškis (1837.XI.24), daugelio protestantiškų raštų lietuvių kalba autorius Mykolas Kibelka (1837.IX.7-1906).

Prisimintini ir minėtini prieš 200 metų gimę Lietuvos teisės istorikas Ignas Danilevičius (1787.VIII.30), poetas Silvestras Valiūnas (1787-1831), lietuvių tautosakos rinkėjas Mažoji Lietuvoje, L. Rezos bendradarbis Vilhelmas Teodoras Šimelpenis. Yra ir daugiau žymių sukaktuvinių, kuriuos gal prisimins mums tik spaudos darbuotojai.

Sukaktis minėjimu rūpinasi ir okupantai. Štai Vilniaus lietuvių kalba leidžiama spauda š.m. pradžioje išėjo su šūkiu: „Didžiojo spalio jubilėjaus metais“. Taigi visoje Sovietų Sąjungoje 1987 m. bus švenčiama 70 metų bolševikų revoliucijos sukaktis ir šie metai ten bus „lenininiai“, „spaliniai“, o okup. Lietuvoje dar ir „kapsukiniai“. Tačiau be jų bus minimos ir įvairių veikėjų asmeninės gimimo sukaktys. „Kultūros barai“ (nr. 12,1987) paskelbė labai ilgą 1987 m. sukaktuvinių sąrašą, netoli 300 asmenų. Tačiau jis labai „šališkas“ — nėra jame minėtinų daugelio šviesių lietuvių kultūrininkų, valstybininkų, mokslininkų pavardžių. Gal tik keletas atvejų. Užtat surašyti visi jų rašėtojai, lietuvių, rusai ir kiti kitataučiai. Okup. Lietuvoje dabar labai plačiai minimos net ir 50 metų gimimo sukaktys. Tokio amžiaus sulaukę sovietiniai valdžiai palankūs asmenys plačiai minimi spaudoje, leidiniuose ir kitais atvejais.

Lietuvoje bolševikai „minės“ ir Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Jau baigiami spausdinti stambūs „istoriniai“ leidiniai, kuriuose nurodoma „kriščionybės“ žala Lietuvai ir lietuvių tautai. Periodinėje spaudoje paskelbta ir 1987 m. bus skelbiama daugybė ateistinio turinio rašinių. Lietuvių tautai primetamas naujas tikėjimas — „ateizmas-leninizmas“. Trumpai ir aiškiai tariant — jų sukaktys — ne mūsų sukaktys.

Sukaktis nereikia pamiršti, joms ruošti. Reikia prisiminti ir mūsų tarpe gyvenančius sukaktuvinius, tačiau taip, kad jų minėjimai neišvirstų į dažnai pas mus pasitaikantį „asmenybės kultūrą“.

Sustokime prie mūsų žymiųjų žmonių. Štai kai kuriuos simtametinės gimimo sukaktys (su jų gimimo datomis): Spaudos darbuotojas Bronius Stosiūnas (1887.I.8-20), JAV lietuvių spaudos puoselėtojas ir knygų autorius Fortunatas Bagočius (1887.I.21), muzikas bei kompozitorius Stasys Šimkus (1887.II.20), diplomatas Povilas Šadeikis (1887.III.26), muzikas ir kompozitorius Nikodemas Martinonis (1887.VI.1), literatūros istorikas Vladas Dubas (1887.VI.16), geografai ir knygų autorius Antanas Vireliūnas (1887.VI.20), knygų leidėjas Antanas Dundzila (1887.VII.14), dailininkas Kazys Simonis (1887.VIII.25), kalbininkas Mykolas Duryš (1887.IX.18), rašytojas Adomas Lastas (1887.X.18), generolas, profesorius, karinių studijų autorius Stasys Dirmantas (1887.XI.14).

ARKIV. JURGIS MATULAITIS — NAUJŲ LAIKŲ PRANAŠAS

Minint šešiasdešimtąją jo mirties sukaktį

PRANAS GARŠVA

Kai tautai reikia žiburio, Dievas jį uždega. Kai tautai reikia šventųjų, pranašų, pavyzdžių vadų, Dievas pašaukia iš jos tarpo žmones, kurie numato tautos ateities kelius, nurodo, ko ji turi siekti ir ko vengti. Jie kuria istoriją, kuri laike išryškėja, kad buvo ne vien tik tautos, bet ir jos išrinktųjų žmonių istorija. Pažiūrėję į Senąjį Testamentą, mes matome Dievo pašauktus pranašus, kurie skelbia savo tautos ateitį ir kartu nurodo geriausias gyvenimo kelias, taisyklę, skatina geriems darbams, naudingiems tautai ir žmogui.

Pažvelkime į lietuvių tautos praeitį. Juk tautos valstybiniai vadai su visa tauta kūrė didingą istoriją praeityje. Jie savo laike ir savo aplinkoje buvo vadai, kurie gynė lietuvių tautą nuo kryžiuočių ir kitų priešų, kad tik savieji išsilaikytų. Sunkiuose lenkinimo, rusinimo ir rusų okupacijos, besitęsusių daugiau kaip šimtą metų, laikais atsirado tautos ir Bažnyčios Lietuvoje vadai, kurie savo laike gal nebūvo tinkamai įvertinti, bet jų vardai kilo su istorija, su kovomis už tautininkų ir religinių idealus. Minėtini iš praeities tokie, kaip vysk. Mot. Valančius, istorikas Simanas Daukantas, poetas Maironis, jaunimo vadai P. Dovydaitis, St. Šalkauskis. Tai tik keli asmenys, kuriuos ypač dabartiniais laikais turime atsiminti pavertę tautoje ir išsivijoje, jei norime sekti vyresniųjų pavyzdžiu ir kovą vesti iki laimėjimo.

Vieną tokių vadų, dvasinių herojų ir krikščioniško gyvenimo naujintojų Dievas pašaukė greitai palaimintuoju skelbimo arkivyskupo Jurgio Matulaitis asmenyje. Jis buvo ne tik mokslo dėstytojas, tautos socialinio gyvenimo pradininkas, vienuoliškos gyvenimo atnaujininkas, Vilniaus vyskupas ir apaštalinis vizitatorius Lietuvai, bet ir pavyzdingas žmogus, tikras krikščionis, be jokio perdėjimo galima sakyti šventasis. Jis buvo ir tautos pranašas, rodąs jos kelią į ateitį savo tarnyba ir savo darbais. Jis buvo savanoriška auka dėl didesnės Dievo garbės, Bažnyčios, žmonių ir tautos, kurioje vienuoliškas gyvenimas jau buvo sunaikintas ar baigiamas naikinti.

Kai skaitai jo pastabas pačiam sau, mintis, kurias taikė sau atnaujintai vienuolijai, įkvėpimus ir

nuotaikas jo užrašuose, pamatai ne eilinį žmogų, ne tik mokytoją ir tobulą vienuolį, bet ir žvelgiantį pranašą į ateitį šventosios Dvasios įkvėptais, kurių jis susilaukė savo mąstymo ar rekolekcijose. Ir tai juo nuostabiau, kad tai, ką jis rašė 1910-1913 metais sau pačiam ar laiškuose savo artimiesiems ir vienuolijos naujiesiems nariams, tinka ir šiandien kaip modernios ir laikui pritaikomos mintys. Net Vatikano II suvažiavimo vienuoliams išleistame dekretе „Perfectae Caritatis“ daugelis dalykų paimta iš Jurgio Matulaitis dienoraščio ar jo pastabų. O skirtumas yra daugiau kaip 50 metų. Ką savo laike ir savo aplinkoje buvo vadai, kurie gynė lietuvių tautą nuo kryžiuočių ir kitų priešų, kad tik savieji išsilaikytų. Sunkiuose lenkinimo, rusinimo ir rusų okupacijos, besitęsusių daugiau kaip šimtą metų, laikais atsirado tautos ir Bažnyčios Lietuvoje vadai, kurie savo laike gal nebūvo tinkamai įvertinti, bet jų vardai kilo su istorija, su kovomis už tautininkų ir religinių idealus. Minėtini iš praeities tokie, kaip vysk. Mot. Valančius, istorikas Simanas Daukantas, poetas Maironis, jaunimo vadai P. Dovydaitis, St. Šalkauskis. Tai tik keli asmenys, kuriuos ypač dabartiniais laikais turime atsiminti pavertę tautoje ir išsivijoje, jei norime sekti vyresniųjų pavyzdžiu ir kovą vesti iki laimėjimo.

Vieną tokių vadų, dvasinių herojų ir krikščioniško gyvenimo naujintojų Dievas pašaukė greitai palaimintuoju skelbimo arkivyskupo Jurgio Matulaitis asmenyje. Jis buvo ne tik mokslo dėstytojas, tautos socialinio gyvenimo pradininkas, vienuoliškos gyvenimo atnaujininkas, Vilniaus vyskupas ir apaštalinis vizitatorius Lietuvai, bet ir pavyzdingas žmogus, tikras krikščionis, be jokio perdėjimo galima sakyti šventasis. Jis buvo ir tautos pranašas, rodąs jos kelią į ateitį savo tarnyba ir savo darbais. Jis buvo savanoriška auka dėl didesnės Dievo garbės, Bažnyčios, žmonių ir tautos, kurioje vienuoliškas gyvenimas jau buvo sunaikintas ar baigiamas naikinti.

Kai skaitai jo pastabas pačiam sau, mintis, kurias taikė sau atnaujintai vienuolijai, įkvėpimus ir

pareigas, kurios kyla iš šventimų“ (n.15).

Anuo metu labai nepalankiai buvo žiūrima į dvasininkus, nenešiojančius uniformų ar dvasininkų priimtų drabužių. Jurgis Matulaitis, atnaujindamas vienuoliją ir vienuolišką gyvenimą, kad jis būtų sėkmingesnis Lietuvoje, rusų persekiojamoje, rašo: „Mes nemanome nei rūbais, nei kitais paviršutiniiais ženklais skirtis nuo kitų žmonių. Kunigai nešios taip, kaip nešioja tos šalies, kur prisieina dirbti, rimti, pamaldūs kunigai. Galį prisieiti kai kada ir kunigui pasauliniams drabužiais vilkėti dėl to, kad pasislėptų, kad sėkmingiau pasidarbuotų Dievo garbei. Taip pat pasauliniai broliai turi atsižvelgti į rimtus pamaldžius katalikus, to luomo ir užsiėmimo, kurio pareigas jie eina“ (t.p.56).

Apie vienuolių drabužių ir abitus Vatikano II susirinkimo dekretas kalba: „Vienuolių drabužis, pasišventimo ženklas, tebūnie paprastas ir kuklus, neištaigingas ir drauge dailus. Be to, teatinčiau jis sveikatos reikalavimus, laiko bei vietos sąlygas ir tebūnie priderintas atliekamajam darbui. Ir vyrų ir moterų drabužis, kuris šių normų neatitinka, privalo pakeisti“ (n.17).

Savo atnaujintai Marijonų vienuolijai, žvelgdamas į ateitį, arkiv. Jurgis Matulaitis rašo: „Taigi, nereikėtų mums niekad gailėtis nei laiko, nei žmonių, nei skatiko, kad tuos žmones, kuriuos mums Apvaizda siunčia, gerai išlavintume, išauklėtume ir prie naudingo Bažnyčiai ir visuomenės darbo prirengtume. Geriau palikti kol kas, vienur arba kitur, laukus dirvonais gulėti, negu žmones, netinkamai išlavintus ir parengtus, į darbą siųsti, geriau bus, jei turėsime kad ir mažiau darbininkų, bet gerų ir tikrų darbininkų, kurie tą darbą atliks taip, kad jo antrą kartą nereiktų dirbti“ (t.p.32).

Apie tą patį vienuolių apaštaliniam darbui parengimą Vatikano II suvažiavimo dekretas kalba labai panašiai: „Tinkamas vienuolių atsinaujinimas labai daug priklauso nuo jų narių paruošimo. Todėl nei broliukai, nei seselės tenebūnie skiriami apaštaliniam darbams tuojau po naujokymo. Jų vienuolinis ir apaštalinis, mokslinis ir techninis paruošimas tebūnie

galingai susikalbėti, kurio metu keletas kirčių teko burmistrai, Gerdunjai, ponui Chuanui Lopez ir Tonjuelai. Tai buvo antras lazda apkūlimas, don Eugenijaus patirtas už tos nakties nuotyki, neskaitant panėrimo malūno kanale. Ponia Fraskita, atsisakyusi nuo sąmyšio, pirmą kartą savo gyvenime pravirko. — Lukai! Lukai! — sakė. — Kaip tu galėjai suabejoti manimi? Ir savo glėbyje laikyti kitą! A! Mūsų nelaimė jau nebepataisoma!

Post nubila... Diana*

— Kas čia per triukšmas? — pagaliau prabilo didingas ir grakščiai skambąs balsas, nuaidėjęs virš to triukšmo.

Visi pakėlė galvas ir pamatė juodai vilkinčią moterį, pasirodžiusią pastato centrinėje balkone. — Ponia! — sušuko tarnai, sustabdydami būgnijimą lazdom. — Mano žmona! — išmikčiojo don Eugenijus. — Tegul įeina šitie kaimiečiai... Ponas burmistras sako, kad joms leidžiama... — pridūrė burmistrienė. Tarnai pasitraukė ir Zuniga su savo palydovais įžengė pro vartus ir pradėjo lipti laiptais aukštyn. Joks pasmerktasis nelipo į kartuves tokiu svyruojančiu žingsniu ir taip pakitusiu veidu, kaip burmistras kopė savo namų laiptais. Tačiau mintis apie savo negarbę pradėjo vyrauti su tauriu egoizmu virš visų nelaimių, kurias iššaukė ir kurios jį ludino kartu su padėties nesamone, kurioje buvo atsidūręs...

— Visų pirmiausia (ėjo galvodamas) esu Zuniga ir Ponce de Leon! Vargas tiems, kurie tai bus užmiršę! Vargas mano žmonai, jei ji sutepė mano vardą!

Garbingasis Dievo tarnas arkiv. Jurgis Matulaitis (1871.IV.13-1927.I.27) birželio 28 d. skelbiamas palaimintuoju.

tesiamas toliau atitinkamose mokyklose, net įgyjant reikiamus diplomus“ (n.18).

Tai tik keletas pavyzdžių, kurie parodo, kad jau tada, kai ji vadino Bažnyčios priešu, liberalu, socialistu, jis žvelgdamas į ateitį, kuri buvo reikalinga naujų priemonių, ir ji sustabarėjusi dabartį, kuri buvo reikalinga pakeitimui, ieškojo naujų būdų tarnauti Dievui ir žmonėms, kad tik žmonių gyvenimai būtų krikščioniškesni ir darbai Dievui priimtinesni. Skaitydamas Vatikano II suvažiavimo dekretą, „Tinkamą vienuolių atnaujinimui, tiesiogiai matai, kad arkiv. Jurgis Matulaitis buvo pranašas krikščioniškosios Bažnyčios ateities, toli matantis ir visais būdais stengiantis daugiau savo žmonėms padėti. Jis savo užrašuose dar tik norėjo įvesti į vienuolijos nuostatus, instrukcijas ir nurodymus, o Vatikano II „Perfectae Caritatis“ dekretu yra pareikšta jau nutarimų ir nurodymų forma. Jei dabartiniai dekretu nurodymai ir įsakymai yra nauji, modernūs, tai Jurgio Matulaitis mintys anais laikais buvo labai modernios ir daugelio ausims visiškai svetimos. Bet jis norėjo, kad Bažnyčia, vienuolija ir jo mokomi katalikai nesiliautų ieškoje naujų priemonių Dievo garbei,

tesiamas toliau atitinkamose mokyklose, net įgyjant reikiamus diplomus“ (n.18).

Tai tik keletas pavyzdžių, kurie parodo, kad jau tada, kai ji vadino Bažnyčios priešu, liberalu, socialistu, jis žvelgdamas į ateitį, kuri buvo reikalinga naujų priemonių, ir ji sustabarėjusi dabartį, kuri buvo reikalinga pakeitimui, ieškojo naujų būdų tarnauti Dievui ir žmonėms, kad tik žmonių gyvenimai būtų krikščioniškesni ir darbai Dievui priimtinesni. Skaitydamas Vatikano II suvažiavimo dekretą, „Tinkamą vienuolių atnaujinimui, tiesiogiai matai, kad arkiv. Jurgis Matulaitis buvo pranašas krikščioniškosios Bažnyčios ateities, toli matantis ir visais būdais stengiantis daugiau savo žmonėms padėti. Jis savo užrašuose dar tik norėjo įvesti į vienuolijos nuostatus, instrukcijas ir nurodymus, o Vatikano II „Perfectae Caritatis“ dekretu yra pareikšta jau nutarimų ir nurodymų forma. Jei dabartiniai dekretu nurodymai ir įsakymai yra nauji, modernūs, tai Jurgio Matulaitis mintys anais laikais buvo labai modernios ir daugelio ausims visiškai svetimos. Bet jis norėjo, kad Bažnyčia, vienuolija ir jo mokomi katalikai nesiliautų ieškoje naujų priemonių Dievo garbei,

tesiamas toliau atitinkamose mokyklose, net įgyjant reikiamus diplomus“ (n.18).

Tai tik keletas pavyzdžių, kurie parodo, kad jau tada, kai ji vadino Bažnyčios priešu, liberalu, socialistu, jis žvelgdamas į ateitį, kuri buvo reikalinga naujų priemonių, ir ji sustabarėjusi dabartį, kuri buvo reikalinga pakeitimui, ieškojo naujų būdų tarnauti Dievui ir žmonėms, kad tik žmonių gyvenimai būtų krikščioniškesni ir darbai Dievui priimtinesni. Skaitydamas Vatikano II suvažiavimo dekretą, „Tinkamą vienuolių atnaujinimui, tiesiogiai matai, kad arkiv. Jurgis Matulaitis buvo pranašas krikščioniškosios Bažnyčios ateities, toli matantis ir visais būdais stengiantis daugiau savo žmonėms padėti. Jis savo užrašuose dar tik norėjo įvesti į vienuolijos nuostatus, instrukcijas ir nurodymus, o Vatikano II „Perfectae Caritatis“ dekretu yra pareikšta jau nutarimų ir nurodymų forma. Jei dabartiniai dekretu nurodymai ir įsakymai yra nauji, modernūs, tai Jurgio Matulaitis mintys anais laikais buvo labai modernios ir daugelio ausims visiškai svetimos. Bet jis norėjo, kad Bažnyčia, vienuolija ir jo mokomi katalikai nesiliautų ieškoje naujų priemonių Dievo garbei,

Išskirtina ponia

Burmistrienė savo vyrą ir jo kaimietiška palydą priėmė didžioje namų salėje.

Stovėjo viena, akis įbedusi į duris. Ji buvo labai aukštos kilmės dama, dar gana jauna, ramaus ir rūstaus grožio, labiau tinkanti krikščioni dailininko teptukui, nei pagonio skulptoriaus kaltui, ir buvo apsiėngusi su visu taurumu ir rimtumu, kokius leido laikotarpio skonis. Jos suknelė trumpais ir siaurais kraštais, išpūstom ir išskeltom rankovėm, buvo juodos, labai plonos gelumbės, balto šilko skara, truputį gelsva, slėpė jos nuostabius pečius, o juodo tulio ilgiausios rankovės dengė didesnę dalį jos alebestrinių rankų. Didingai vedavosi milžiniška vėduokle, atvežta iš Filipinų salų, o kitoje rankoje laikė verininę skepetaitę, kurios keturi galai simetriškai kalbėjo su tokiu taisyklingumu, vien tegalimu palyginti su jos laikysena ir mažiausiais judesiais.

Toji graži moteris turėjo savyje kažką karališką ir abatišką ir todėl įteigdavo pagarbą ir baime visiems jį bežiūrintiems. Dėl jos drabužių iškilmingumo šitokia valandą jos laikysenos ritmu ir daugybės šviesų, kurios apšvietė sale, — tai rodė, kad burmistrienė pasistengė šiai scenai suteikti teatrinį iškilmingumą ir ceremoninį atspalvį, kurie sudarytų kontrastą su jos vyro žemu ir šiurkščiu nuotykiu pobūdžiu.

* Po apniukusio dangaus — mėnesiena. Diana romėnų mitologijoje buvo medžioklės ir mėnulio deivė.

(Bus daugiau)

TRIKAMPĖ SKRYBĖLĖ

PEDRO ANTONIO ALARCON

Humoristinis romanas

Išvertė P. GAUČYS

28

— Ar tamsta manęs negirdi? Esu šeimininkas! Burmistras!

Kita pertrauka.

— Eik tamsta su Dievu! — pasakė geroji moteris. — Mano ponas sugrįžo prieš valandą ir tučtuojau atsigulė. Taip pat ir tamstos eikite gulėti ir išmigokite vėną, kurį turite kūne.

Ir vienu ypu langelis užsidarė.

Ponia Fraskita rąkom užsidengė veidą.

— Žindyvė! — sugriaudė burmistras, nebetverdama pykčiu. — Ar tamsta negirdi, kad sakau atidaryti duris? Ar negirdi, kad tai aš? Ar nori, kad pakarcčiau taip pat ir tamstą?

Langelis vėl atsidarė.

— Na, pažiūrėsim... — tarė žindyvė. — Kas tamsta esi, kad taip šūkauj?

— Aš esu burmistras!

— Tu vėl tą patį! Ar aš tamstai nesakiau, kad ponas burmistras sugrįžo prieš dvyliką... ir kad aš savo pačios akimis mačiau užsidarant ponios kambarius? Ar tamsta nori pajuokauti su manimi? Tad tamsta palauk... ir pamatysi kas bus!

Tuo pačiu metu staigiai atsidarė durys ir debesy tarnų ir antstolių su stipriom lazdom metėsi ant besibeldžiančių, nirsulingai šaukdam:

— Na? Kur tas, kuris sakosi esąs burmistras? Kur yra tas pokštūninkas? Kur tas girtuoklis?

Ir prasidėjo visų vėlnių šokis tamsoje, niekam

PAVYZDINGAI VEIKIANTI LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

LB Brighton Parko apylinkė sausio 18 d. turėjo reikšmingą metinį susirinkimą, kurios pagrindinis tikslas buvo aptarti Lietuvos krikšto 600 metų atnaujinimo sukaktį, arkivyskupo Jurgio Matulaičio Romoje palaimintuoju paskelbimą ir šių iškilnių progą lietuviško kryžiaus pastatymą prie Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčios. Kryžiaus pastatymo reikalas buvo kalbėta ir pereinę metų šios apylinkės susirinkime. Į šį susirinkimą apylinkės valdyba pakvietė ir šioje apylinkėje veikiančių lietuviškų organizacijų atstovus. Dalyvavo 82 apylinkės nariai ir aštuonių organizacijų atstovai, o Lietuvos Vyčių 36 kuopos pirmininkė Marija Kinčienė pirmoji įsiregistravo su šimtinės įnašu, prisitarė, kad bus daugiau.

Metinį susirinkimą pradėjo valdybos pirm. Salomėja Daulienė. Ji padėjo klebonui kun. Jonui Kuzinskui, savo atsilankymu pagerbusiam šios apylinkės metinį susirinkimą. Paprasė jį sukalbėti invokaciją. Tylos minute buvo pagerbti perėjais metais mirę 10 apylinkės narių. Toliau pirmininkė paaikšino, kad šio susirinkimo pirmoje dalyje ji aptars lietuviško kryžiaus nupirkimo ir jo pastatymo reikalus, o po to darysime mūsų metinį susirinkimą. Paprasė kleboną šiuo reikalu pasakyti savo žodį.

Arkiv. J. Matulaitis

(Atkelta iš 3 psl.)

prideda: „Ir nors labai noredamas atitrūkti nuo pradėto vienuoliškų židinių ugdymo, jis padarė bene pačią didžiausią auką Lietuvos laibai: sutiko, Lietuvos Tarybos prašomas, imtis Lietuvos sostinės Vilniaus vyskupo pareigų, jeigu Roma tam pritaris ir ji skirs“ (t.p.315 p.). Tų pareigų jis ėmėsi, vyskupu tapo, bet savo didelėms kančioms ir dvasiniam paniekimui, kuris dėl jo didelės kantrybės tapo jam šventumo ir tobulybės siekimo priemone. Arkiv. Jurgis Matulaitis, anot S. Ylos, parodė, kaip išsivaduoti iš beprasmybės ir kaip siekti asmeninio ir visuomeninio šventumo.

St. Yla knygoje apie arkiv. J. Matulaitį rašo: „Dar viena žaizda, bent Amerikoje, galėtų būti gydoma Matulaičio pavyzdžiu, būtent — suartinti, suvesti dar nesuvestus pasauliečius ir dvasiškius bendruose kraštuose... Šito dar nėra Amerikoje ir daugelyje kitų kraštų. Tai vienas iš tu svarbių misijos uždavinių, dabar vykdomų Bažnyčios po II Vatikano. Matulaitis šioj srity buvo pirmūnas“ (t.p. 317-318 p.).

Prisimindami Garbingojo Dievo tarno arkivyskupo Jurgio Matulaičio šešiasdešimtą mirties sukaktį, jį tegalime žvelgti jo testamentiniais žodžiais: „Visame kame Dievo ieškoti, visaką didesnei Dievo garbei daryti, j viską Dievo dvasią įnešti ir viską ja perimti... Visaką Kristuje atnaujinti ir atgaivinti“. Tai žodžiai šventojų, j kurį ir mes turime žvelgti su pasitikėjimu ir tikėjimu, kad Dievas jo išklausus mūsų ir mūsų tautos reikaluose.

Klebonas kun. Kuzinskas pasidžiaugė gražiu sumanymu pastatyti lietuvišką kryžių. Aiškino, kad suderinant 600 metų savo krikščionybės atnaujinimo sukaktį, arkivyskupo Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimą Romoje ir lietuviško kryžiaus pastatymą — visa tai vertėtų gražiai ir iškilmingai mūsų parapijoje atšvęsti. Šiai puikiai šventei klebonas bandys pakviesti vyskupą P. Baltakį, jei nebūtų užimtas, gegužės ar birželio pradžioje. Šių iškilmingų švenčių proga norėlinkė veikiančių lietuviškų organizacijų atstovus. Dalyvavo 82 apylinkės nariai ir aštuonių organizacijų atstovai, o Lietuvos Vyčių 36 kuopos pirmininkė Marija Kinčienė pirmoji įsiregistravo su šimtinės įnašu, prisitarė, kad bus daugiau.

Lietuviško kryžiaus pastatymo reikalas dar kalbėjo Jusefa Paulauskienė, P. Peleckas, V. Kelmelis, A. Paukštė, A. Smilga ir J. Masilionis. Pirmininkė atsakė į paklausimus, paaikšino apie kryžiaus projektą (buvo iškabintas salėje). Kryžių puošė sv. Kazimiero ir Šiluvos Marijos skulptūros bei tautiniai ornamentai. Projektą paruošė dail. Justinas Daugvila. Kryžius kainuos apie 4200 dol.

Metiniam apylinkės susirinkimui j prezidiumą pakvietė JAV LB V. Vakarų apygardos pirm. Birutė Vindašienė, Brighton Parko lituanistinės klasės mok. Jūratė Suopytė-Jensen, Juozą Žadeikį, susirinkimo pirmininku Juozą Masilionį ir sekretoriumi Juozą Slajų. Susirinkimo pirmininkas J. Masilionis pradedamas susirinkimą padėjojo Brighton Parko apylinkė, atsiuntusiais LB Švietimo tarybai 968 dol. (čia neįeina LF šalpa). Iš viso apylinkė švietimo reikalas sutelkė 1868 dol. Sakė, nėra kitos apylinkės, kuri taip daug pinigų sutelktų švietimui. LB Tarybos vardu nuoširdžiai padėjojo. J. Žadeikis perskaitė pereinę metų protokolą.

Dalis San Francisco lietuvių, kurie buvo poetės Julijos Švabaitės-Gylienės vakaronėje. Vakaronę surengė Kuljit ir Alberta Astraitė-Singh savo namuose. Iš kairės: Birutė Bruzaitė, Marytė Astraitė-Currier, Birutė Teryvydienė, Aldona Indreikaitė-Kalok, Jurga Gilytė, Ramunė Ambrozaitytė, poetė Julia Švabaitė-Gylienė, Romas Teryvydis, Alberta Astraitė-Singh, Onutė Vindašienė ir Timotiejus Kalok.

Aldas Kriaučiūnas su dalimi rinkliavos, iš kurios buvo sutelkta 250 dol. labdarai. Nuotr. G. Kriaučiūnienės

LB Vid. Vakarų apygardos pirm. Birutė Vindašienė pasveikino ir padėkojo Br. Parko apylinkė už pareigingumą ir apžvelgė savo apygardos veiklą. Prasė dalyvauti apygardos atstovų suvažiavime balandžio 26 d. ir balandžio 4 d. Kultūros premijų įteikimo šventėje. Liepos mėnesį, kai vyksta Pavergtų tautų demonstracija, šiais metais tą demonstraciją suorganizuoti yra pavesta lietuviams. Organizuojama tarptautinėje plotmėje. Šio komiteto pirmininkas yra Kazimieras Oksas, B. Vindašienė ir M. Marcinkienė.

Lituanistinės klasės atstovė mok. Jūratė Suopytė-Jensen pranešė, kad lituanistinėje klasėje mokosi 18 vaikų, daugiau 3-4 kartos, mišrių šeimų. Yra dar norinčių mokytis taut. šokių, tad ateinančiais metais mokinių skaičius gali padaugėti.

Valdybos pirm. S. Daulienė metinės veiklos apžvalgoje pabrėžė, kad lietuviai yra vieningi, remia Bendruomenės darbus. Tai paskatina valdybą dirbti. Valdybą aiškina LB krašto valdybos ir apygardos prašymus bei ipareigojimus. Renka aukas, ruošia renginius ir telkia pinigus švietimo, Lietuvos laisvinimo ir kitai lietuviškai veiklai remti. Kvietė visus atsilankyti j ruošiamą Vasario 16 minėjimą, kuris bus vasario 22 d. tuoj po lietuviškų pamaldų šioje pačioje parapijos mokyklos salėje. Šia proga prasė visų aukoti, nes tik gerųjų lietuvių aukotojų pagalba išlaikome lietuviškos veiklos gyvybę išsivijoj.

Alina Vadeišienė pateikė tvarkingai paruoštą ir detalizuotą pereinę metų izdo apyskaitą. Apyvarta buvo 15,796 dol., pelno kasoje liko 3,509 dol. Stambesnės pajamos buvo: Švietimo tarybai sutelkta aukų — 968 dol., solidarumo įnašų gauta — 680 dol. parengimų pajamos (ne pel-

PASISEKĖS TUŠČIŲ BUTELIŲ VAJUS!

Sv. Kalėdų šventėms artėjant, daugumas studentų buvo susirūpinę egzaminais, kelionėmis j namus, o Michigano universiteto studentas Aldas Kriaučiūnas pavadė šalpos telkimo vajų savo bendrabutyje. Pagal Michigano valstijos įstatymus už kiekvieną gražintą sodos ar alaus tuščią

butelį ar skardinę ganama 5, 10 ar 20 centų. Gruodžio pradžioje įvairiose bendrabučio vietose buvo iškabinti 150 skelbimų ir pristatyta visa eilė dėžių tuštiems buteliams ir skardinukėms. Kasdien dėžes reikėjo ištuštinti ir gautus butelius surūšiuoti ir sudėti j maišus. Per dešimt dienų buvo surinkta daugiau kaip du tūkstančiai butelių. Egzaminus gerai išlaikęs ir šventėms grįžęs namo, mažais kiekiais surinktus butelius vežiojo j įvairias krautuves, nes niekas nenorėjo visko ir karto paimti. Po Kalėdų Ann Arbor St. Vincent de Paul Society labdaros draugijai Aldas įteikė 250 dol. čekį.

Smagu, kai, savais rūpesčiais užsiėmę, studentai nepamiršta bei randa laiko ir nora padėti j kitiems. Aldas Kriaučiūnas yra studentų ateitininkų Detroito draugovės pirmininkas ir Markley bendrabučio tarybos viceprezidentas.

Mečys Mikutaitis trumpai, bet nuoširdžiai padėjojo apylinkės lietuviams už visokeriopą paramą, buvus jam gyvenimo bėdose (OSI varginimas). Valdybos rinkimams sutiko kandidatuoti ir dvejų metų kadencijai buvo išrinkti R. Darienė, A. Vadeišienė, V. Račiūnas ir J. Pileckienė. Dar vienerių metų kadencijai valdyboje yra S. Daulienė (pirm.), B. Rusteikienė, V. Dijokas, V. Utera ir Pr. Adomaitis. Revizijos komisijon — V. Šilas, J. Mežinskas ir J. Spurgis. Taip pat išrinkti atstovai j apygardos atstovų suvažiavimą.

Baigiant susirinkimą, J. Žadeikis siūlė po pamaldų prie kavutės padaryti istorinio ar kitokio pobūdžio paskaitas apie Lietuvos krikštą ar pan. Pirmininkaujantis J. Masilionis kitur yra turėjęs šio turinio paskaitą ir nusiuntęs „Pasaulio Lietuviu“. Keliais sakiniiais jis apžvelgė jubiliejinio krikšto problemas. Sugiedojus Lietuvos himną buvo pasivašinta.

J. Slajus

butelį ar skardinę ganama 5, 10 ar 20 centų.

Gruodžio pradžioje įvairiose bendrabučio vietose buvo iškabinti 150 skelbimų ir pristatyta visa eilė dėžių tuštiems buteliams ir skardinukėms. Kasdien dėžes reikėjo ištuštinti ir gautus butelius surūšiuoti ir sudėti j maišus. Per dešimt dienų buvo surinkta daugiau kaip du tūkstančiai butelių. Egzaminus gerai išlaikęs ir šventėms grįžęs namo, mažais kiekiais surinktus butelius vežiojo j įvairias krautuves, nes niekas nenorėjo visko ir karto paimti. Po Kalėdų Ann Arbor St. Vincent de Paul Society labdaros draugijai Aldas įteikė 250 dol. čekį.

Smagu, kai, savais rūpesčiais užsiėmę, studentai nepamiršta bei randa laiko ir nora padėti j kitiems.

Aldas Kriaučiūnas yra studentų ateitininkų Detroito draugovės pirmininkas ir Markley bendrabučio tarybos viceprezidentas.

Koresp.

Egoistas yra miręs visoms socialinėms dorybėms. Jis nieko nedaro dėl savo brolių. Dėl to ant egoisto paminklo būtų galima uždėti užrašą: „Mirė turėdamas trisdešimt metų, buvo palaidotas sulaukęs šešiasdešimt“.

Anonimas

ČESLOVO GRINCEVIČIAUS VIDUDienio VARPai

pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliuda „Laiskuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi buitines skonių pasakos žanrą... Autorius yra intensyviausias įspūdiu medijamas — toks gi tai gero beletristo darbo metodas!.. Plonoji (120 puslapių) „Vidudienio varpų“ rinktinė yra drūta ir aptekusi pasakojimo menu“.

Knygą išleido Lietuviškos knygos klubas. Kaina su persiuntimu 7 dol. Illinois gyventojai moka \$7.50.

Rašyti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LIETUVA PASAUlinėje LITERATŪROJE

Alfonas Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrinėta Alfonso Šešplaukio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAUlinėje
LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygų plintojus.

CLASSIFIED GUIDE

EXCELLENT INVESTMENT OPPORTUNITY AVAILABLE
Hot Projects Include: Investor needed for Trucking Co. Drug School & Medical Lab Company. Need to Purchase 10 Medical Labs. Now Processing Acquisitions in Range of 100 Million Dollars. Soon to be Public Trading Company on American Exchange.

Call Aaron Adelstein
214-891-6385

HELP WANTED

ŠV. ANTANO PARAPIJA,
Cicero, Illinois, ieško vargonininko ir choro vedėjo. Kreiptis šiuo adresu:
Rev. R. Jurgis Šarauskas
1515 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
Telef. (312) 652-0231

ĮNUOMOJAMA — FOR RENT

St. Petersburg Beach, Floridoje išnuom. didelis kamb. su 2 lovom ir šaldytuvu. Galima naudotis virtuve. Tik 10 min. nuo Mexico jūros maudymuisi, o prekybos maisto ir kitko pėsčiam eiti 5 min. Skambinti tel. 1-813-367-4156

Buvęs gydytojo kabinetas — susidedantis iš 3 kamb. Marquette Parko centre su atskiru įėjimu iš pagrindinės gatvės išnuomojamas medicinos ar kitos srities profesionalui. Dėl inform. tel. 776-7934

For rent 2 bedroom apartment on 1st floor. Washer and dryer hook-up. \$250 per mo. plus security.
4238 S. Campbell Ave.
847-7846

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšusi vamzdžiai išvalomi elektra. Pailikite pavarde j telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

**GREIT IR SAŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.**
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užėti pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klientais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamas**.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Drauga“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiaros virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitaučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu **\$6.50**
Illinois gyventojai moka **\$6.94**
Užsakymus siųsti;

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

KAS YRA IR KUR?

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS
37 TOMAS — PAPILDYMAI

Vyr. redaktoriai: Simas Sužiedėlis ir Jurgis Gimbutas.
Redaktoriai: Stasys Bačkaitis ir Antanas Mažiulis.

689 psl.

Kietai viršellai.

Biografinės žinios apie lietuvių išsivijus kultūrininkus ir visuomenininkus.

Naujieji lietuvių talentai.

Naujai sukurtos organizacijos ir institucijos išsivijoje ir okupuotoje Lietuvoje.

Nauji lietuviški leidiniai.

Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai.

Nauji atradimai.

Pastarosios mirtys.

Būtina kiekvienam lietuviui išsivio bibliotekai.

Leidėjas Juozas Kapočius. Talkina Lietuvių Fondas per JAV LB Kultūros Tarybą. 1985.

Kaina **35.00 dol.**

Užsakymus siųsti j

DRAUGA

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA

UŽ TĒVYNĒS RIBŪ GIMUSIOJI KARTA

Kā rodo Pasaulio
lietuvu anketas duomenys

PROF. DR.

KĒSTUTIS TRIMAKAS

Analizējot Pasaulio lietu-
vū anketā, ypatingas dēme-
sys krypta 10-35 m. amžiaus
jaunajā kartā. Tai uz tēvynē-
s ribū gimusioji karta. Jos tik
2.4% yra gimē Lietuvoje.

Iš jaunosios generācijas
gauta 933 uzpildytū anketū,
t.y. beveik trečdalis visu
Pasaulio lietuviū anketū (iš
viso gauta 3078). Ankstyves-
nēs, vien jaunimui skirtos
studijinės anketos, platintos
pasaulio lietuviū jaunimo
kongresū progā, nepasiekda-
vo nē pusēs šios anketos jau-
nimo skaičius: 1972 m. —
435, 1976 m. — 406, 1983 m. —
289. Anos anketos buvo nau-
dingos jaunimo padēčiai
nušvesti. Šioji Pasaulio Lietu-
viū Bendruomenēs suorganizu-
ota anketa dar vertingesnē
savo skaičiumi, palieštū sričių
apimtī bei galimybē jau-
nimā palyginti su viduriniā
bei vyresniā kartomīs.

Nors buvo skelbta anketa
pildyti nuo 15 m. amžiaus,
gauta ir iš jaunesniū, ypač
JAV-iū ir Kanados. Uzpildzi-
siej anketa pasiskirsto pagal
amžių: 10-14 m. — 84 (9.4%);
15-17 m. — 166 (17.6%); 18-20
m. — 123 (13.2%); 21-25 m. —
177 (19.0%); 26-35 m. — 379
(40.6%).

Pagal kraštus (dēl nedideli-
jaunosios kartos skaičiaus kai
kuriuose kraštuose, šiamē
apskaičiavimē kai kurie kraš-
tai yra sudēti i kontinentus):
JAV — 460 (49.4%), Kanada —
181 (19.4%), Australija — 100
(10.7%), Europa (Anglija ir V.
Vokietija) — 95 (10.2%) ir Pietū
Amerika (Argentina, Brazīlija
ir Urugvajus) — 72 (7.7%).

Pagal lytī: moterū — 56%,
vyrū — 44%.

Tautinė sąjunga

I klausimā, kuo jie save lai-
ko, atsiliepē 903.12% pasisakē
esā grynī lietuviai; daugiau
kaip trečdalis (37%) — dau-
giau lietuviai negu gyvena-
mojo krašto tautybēs; treč-
dalis (32%) — lygiai lietuviai,
lygiai gyvenamojo krašto
tautybēs, ir tik 2% — grynai
gyvenamojo krašto tautybēs.

Taiģi, didžiulē dauguma
(86%) šios jaunosios, nebe
Lietuvij gimusios kartos žmo-
niū laiko save dvitautāiais,
bendrāi paēmūs, daugiau
lietuviais, negu gyvenamojo
krašto tautybēs (vidurkiū 4.7;
etninēs sāmōnēs skalēje 7 reiš-
kia grynās lietuvīs, ē; 6.5 —
daugiau lietuvis negu gyvena-
mojo krašto tautybēs; 4 — ly-
giai, lygiai; 3.2 — daugiau
gyvenamojo krašto tautybēs; 1
— grynai gyvenamojo krašto
tautybēs).

Jaunesni — lietuviškesnēs sāmōnēs

Jaunesnio amžiaus grupēs
viršio jaunosios kartos vidur-
kī (4.7) lietuviškos sāmōnēs
kryptimī: 10-14 m. — vidurkiū
5.1; 15-17 m. ir 18-20 m. amž.
— 4.0. Tuo tarpu vyresnēs 21-
25 m. ir 25-35 m. amž. grupēs
nebebūvo daug kā lietuviškes-
nēs (4.5) už tuos, kurie būtū
tautiškai pasidalinē lygiai per
pusē.

Tas pat matosi ir procen-
tuose. Jaunesnēs grupēsē
didžiausi procentai: 42.47%
buvo tū, kurie turējo daugiau
lietuviškos sāmōnēs, o vyres-
nēsē grupēsē (35.38%) — tū,
kurie buvo etniškai pusiau pasī-
dalinusios sāmōnēs. Šiose
vyresnēs grupēsē taipogi gau-
siau (18.19%) tū, kurie save
laiko daugiau gyvenamojo
krašto tautybēs; jaunesnēs
tūkiū šiek tiek mažiau (11-
17%).

Visa tai lyg rodo, kad arčiau
vaikystēs esās jaunimas save
laiko labiau lietuviais, negu
nuo vaikystēs nutolstās ir tuo

pačių i krašto aplinkā labiau
ištraukias bei jos labiau
paveikiamas vyresnysis jau-
nimas, kurio bent dalī Lietu-
viškos sāmōnēs, laikui bē-
gant, perima gyvenamojo
krašto tautybē.

Kraštuose

Anketā uzpildziusi jaunoji
karta JAV-ēsē (vidurkis 4.9),
Kanadoj (4.7) ir Europoj (4.65)
laikē save kiek daugiau Lietu-
viāis negu gyvenamojo krašto
tautybēs; Australijoj (4.4) stip-
rokai krypto i „lygiai-lygiai“
etninē sāmōnē; Pietū Ameri-
koj (3.7) nuo „lygiai-lygiai“
etninēs sāmōnēs vidurkis
ēmē svertis gyvenamojo
krašto tautybēs link. Jauno-
sios kartos lietuviškasis sāmō-
ningumas kiekviename kraštē
maždaug atitiko to krašto
bendrā lietuviškā padēti.

Amžiaus atžvilgiū nebuvo
vienodumo. JAV-ēsē trys jau-
nesnio amžiaus grupēs (10-14,
15-17, ir 18-20 m. amž.; vidur-
kiū 4.9-5.2) yra lietuviškesnēs
sāmōnēs už vyresniāsias
grupēs (21-25 ir 26-35 m. amž.;
vidurkiū 4.6-4.8); taipogi
Kanadoj (jaunesni 5.0-5.4;
vyresni 4.2-4.4); be to ir Pietū
Amerikoj (jaunesni 3.8-4.3; vy-
resni 3.1-3.5). Australijoj tarp
jaunesnio ir vyresnio jaunimo
nēra skirtumo, o Europoj yra
atvirkščiai: jaunesni (4.5) yra
šiek tiek silpnēs lietuviš-
kos sāmōnēs už vyresnius (4.7-
4.8).

Du šimtai 10-20 m. amž. jau-
nuoliū JAV-ēsē ir Kanadoj
pakelia ne tik savo kraštū jau-
nimo, bet ir visos jaunosios
kartos lietuviško sāmōnī-
ngumo lygī. Prie to stipriai
prisideda šimtas 26-35 m. amž.
jaunū moterū JAV-ēsē (jū etni-
nis vidurkis 4.9). JAV-ēsē šios
jaunos moterys ir 15-17 m.
amž. mergaitēs yra reikšmin-
gai lietuviškesnēs sāmōnēs už
berniukus ir jaunus vyrus.
Kituose kraštuose tokio skir-
tumo tarp vaikinū ir mergai-
čių nēra.

Lietuviškosios sāmōnēs priežastys

Jaunosios kartos atstovai
pažymējo tokias priežas-
tis, paveikusias juos, kad jie
laiko save pilnai ar dalinai
lietuviais. Šios priežastys ēia
spausdinamos paties jaunimo
joms teikiamos svarbos tvar-
ka.

Tėvai, t.y. pats faktas, kad
jie turējo tokius, t.y. lietuvius
tėvus, apsprendē tai, kad jie
pilnai ar dalinai save laiko
lietuviais, aite. Net 315 tėvus
laikē svarbiausia priežastim,
87 — antra svarbū, 49 —
trečia svarbū. Jokia kita
priežastis nebuvo suminėta to-
kiu dideliu jaunuoliū skaičiumi,
nei jokiai kitai priežastiai
nebuvo suteikta tokia pirmau-
janti reikšmē.

Auklėjimas, t.y. užaugini-
mas ir išauklėjimas lietuviš-
kai. Jokia kita priežastis nebu-
vo tokio gausaus skaičiaus
jaunuoliū suminėta, kaip an-
tra svarbū — 201. Kaip
svarbiausia, ji buvo suminėta
75, o trečia svarbū — 102
jaunuoliū.

Lietuviū kalba — palai-
kyta svarbiausia priežastim —
53, antra svarbū — 144, tre-
čia — 120.

Bendravimas su lietu-
viāis: svarbiausia — 50, antra
svarbū — 80, trečia svar-
bū — 168.

Asmeninis apsispre-
ndimas: svarbiausia — 57, an-
tra svarbū — 54, trečia —
113 (apie šią priežastį žr. sky-
relj žemiau).

Gimimas tautoj ar kraštē
tebuvo suminėtas nedaugelio
jaunuoliū: kaip svarbiausia
priežastis — 33, antra svar-
bū — 19, trečia — 19. Tai

suprantamā: gimē kitame
kraštē, nesijaučia gimē lietu-
viū tautoj arba nejaucia, kad
tauta yra jū lietuviškos prie-
žastis (verta ēia paminēti, kad
vyresnioji karta, kuriū didžiū-
lis procentas yra gimē Lietu-
voj, svarbiausia savo lietuviš-
kos sāmōnēs priežastim laiko
gimimā tautoj ar kraštē, o ne
savo tėvus).

Kitos jū pačių nurodytos
priežastys tebuvo suminės
tik išimtiniais atvejais: 9 —
kaipo svarbiausia, 6 — antra
svarbū, 9 — trečia svar-
bū.

Apsisprendimas būti lietuviū

Lietuviškosios sāmōnēs prie-
žastū svarbos sąrašē asmeni-
nis apsisprendimas yra po
keletos kitū — penktoje vie-
toje. Tai rodo, kad jaunosios
kartos didesnē dalis juto jū
tautinē sāmōnē esant daugiau
aplinkybiū bei sąlygū pasek-
me, o ne asmeninio apsi-
sprendimo rezultatu. matyti,
kad nedaznai pasitaiko kudir-
kiškū tautiniū „atsivertimū“,
bet taipogi gal negausiū stip-
riau sāmōnē irētū apsi-
sprendimo atvejū. Tai nereiš-
kia, kad lietuviškosios
pasirinkimas mažai jaunimē
figūruoja. Jo yra. Tik jo reikš-
mē, matyt, jaunimē nēra tiek
lietuviu būti, kiek tokiū išlikti.

Apsisprendžiančiųjų rečiau 10-
17 m. amžiaus tarpe (14-16%),
o svarbiausia savo lietu-
viškosios sāmōnēs priežastim
savo apsi-
sprendimā laikančių tik 3%. Tie
procentai kyla ir pasiekia zenitā
21-25 m. amžiaus periode,
kur jau 30.5% sakēs, jog jū
pačių apsisprendimas yra
viena jū lietuviškosios priežastū,
o 11% — svarbiausia. Vyres-
nēsē, 26-35 m. amž., kaip ir 18-
20 m. amž. grupėje lietuviškosios
apsisprendusiųjų (25-27%) kaip
ir apsisprendimā svarbiausia
priežastim laikančiųjų (6%)
procentai mažėja.

Panašūs, tik kiek mažesni
procentai 21-25 m. amžiaus
jaunimē apsisprendusiųjų už
gyvenamojo krašto tautybē
patvirtina, kad to amžiaus
periodas yra ryškēsnis etninio
apsisprendimo, o kartais gal ir
tautinēs krizēs laikotarpis.

Išvados

Peržvelgus Pasaulio lietu-
viū anketos duomenis, liečian-
čius jaunosios kartos lietu-
viškā sāmōnē, ryškėja šie
faktai:

Šioje už Lietuvos ribū gim-
sioje ir augusioje generacijoje
didžiulē dauguma (86%) save
laiko dvitautāiais, t.y. dalinai
gyvenamojo krašto, dalinai
(paprastai kiek daugiau) lie-
tuvū tautybēs.

12% (t.y. vienas iš 8-9) save
laiko grynais lietuviais.

Tėvai paties jaunimo yra
prapazinti svarbiausia prie-
žastim, kodėl jie save laiko
lietuviais.

Pagal paties jaunimo tei-
kiamā svarbā (tokia eilēs
tvarka), auklėjimas, lietuviū
kalba ir bendravimas su
lietuviais taipogi yra jū lietu-
viškosios sāmōnēs priežastys.

Asmeninis apsisprendimas
yra rečiau minima ir mažiau
svarbia laikoma lietuviškosios
sāmōnēs priežastis.

Jaunajame jaunimē iš JAV-
iū ir Kanados lituanistiniū
mokyklū pastebimas tei-
giamas lietuviško šiltadarzio
efektas: t.y. iš visos jaunosios
kartos lietuviškiausi, tik dar
neužgrūdinti ir be svaraus
asmeninio apsisprendimo.

Jaunosios kartos dvitautē
sāmōnē su vyresniu amžiumi
palaipsniū mažėja lietu-
viškumo persvara gyvena-
mojo krašto tautybēs nau-
dai.

Apsisprendimo elementas
lietuviškam identitetui (kuo
save laiko) dažnėja ir svarbē-
ja su amžiumi ir pasiekia
zenitā 21-25 m. amžiaus tarpe,
vyresniuose vėl imdamas retē-
ti ir nustoti svarbos. Šis 21-25
m. amžiaus tarpas yra ne
išimtinis, bet gyvensnis tau-
tinio apsisprendimo laikotar-
pis.

P.S. Šis straipsnis yra pir-
masis kelių straipsniū seri-
joje apie Pasaulio lietuviū anke-
tos duomenis, aptariančius
jaunosios kartos padēti ketu-
riuose kontinentuose. Serijos
gale bus pateiktos išsamesnēs
išvados.

Gailestingumas yra gražiaus-
ia meilēs rūšis.

A. Lamartine

UŽSIDARĖ DIENRAŠTIS

Chicagoje buvo pradētas
leisti dienraštis „The Daily Di-
gest“. Jis buvo daugiausia
taikomas dirbantiems miesto
centre. Duodavo akcijū kai-
nas, verslo, sporto naujienas.
Tas dienraštis užsidarē po
devyniū mėnesiū, nelaimējēs
didesnio skaičiaus juo besi-
dominčių.

A.+A.
LIUCIJAI KAIRIENEI
mirus, jos dukras A.S.S. narē fil. IRENĄ KAIRYTĖ ir
BRANQUOLĖ PARONIENĖ su šeima nuoširdžiai už-
jaučiame šiose skausmo valandose.
Akademinis Skautų Sąjūdis

Mylimai motinai ir močiutei
A.+A.
LIUCIJAI KAIRIENEI
mirus, jos dukroms, darbščiai F.S.S. narēi fil. IRE-
NAI KAIRYTEI ir BRANQUOLEI PARONIENEI su
šeima bei giminiams nuoširdžiai užuojautā reiškia
*Filisteriū Skautų Sąjungos
Chicagos skyrius ir valdyba*

A.+A.
ZITAI GRIGAITIENEI
mirus, reiškiū giliā užuojautā jos vaikams, jos moti-
nai P. ADAMONIENEI, jos seseriai DANAI, broliū
NARCIZUI, jū šeimoms bei kitiems giminiams.
L. Alminienė

A.+A.
ZITAI GRIGAITIENEI
mirus, jos motinai Adamonienēi, dukrai, sūnums,
sesutei DANUTEI, broliū NARCIZUI ir kitiems gi-
minims reiškiame užuojautā ir kartu liūdime.
Dr. J. ir S. Skaudžiai

A.+A.
EUGENIJUI ORENTUI
mirus, jo žmonā MARYTĖ, sūnus PAULIŪ ir LINĄ
bei visus artimuosius, širdies skausmo valandoje rei-
škiamē nuoširdžiai užuojautā ir kartu liūdime.
*Robertas Mingėla
Krikšto duklė Rita*

A.+A.
EUGENIJUI ORENTUI
mirus, jo žmonā MARIJĄ, sūnus LINĄ ir PAULIŪ
giliai užjaučia ir liūdi
Algio Savicko ir Grėbliūnū šeimos

DR. ANTANAS KUČAS
ARKIV. JURGIS MATULAITIS
MATULEVIČIUS
Gyvosios krikščionybės apaštalas
Ivadą paršē KARDINOLAS ANTONIO SAMORE
Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tar-
no arkivyskupo gyvenimā, pastoracinē ir vienuoliškā veiklā ir apie
nugalētās kliūtis kelyje i tobulā krikščionybē. Jo palaimintuoju
paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti
su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvū šią beatifikacijos bylā pagreitinti.
Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.
Kaina su persiuntimū \$6.50. Illinois gyventojai moka \$6.90.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

A.+A.
Jonas Sakalauskas
Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirē 1987 m. sausio 25 d., 11:35 val. ryto, sulaukęs 82 m.
amžiaus.
Gimē Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Alvito valsč.
Žvangučių kaime. Amerikoje išgyveno 37 m.
Pasiliko dideliame nuilūdimē žmona Anelē Suprikaitē; 7
dukterys: Olesē Vilčinskās, Anelē Rutkauskās, Aldona
Statis su vyru Jonu, Janina Kleinaitis su vyru Jonu, Teresē
Gelumbauskas su vyru Vladu, Ona Higgins su vyru John.
Mary Mulconnery su vyru Larry; marti Mary Lou Saka-
lauskas; 23 anūakai; 7 proanūakai ir kiti giminės, draugai ir
pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.
Velionis buvo tėvas a.a. Juozo, a.a. Albino ir a.a. Zitos.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette, 2533 W. 71 St.
kopylčioje, pirmadienī nuo 4 iki 9 val. vakaro ir antradienī
nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Laidotuves įvyks trečiadienī, sausio 28 d. 18 kopylčios
10 val. ryto bus atlydētās j Šv. M. Marijos Gimimo parapi-
jos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio
sielā. Po pamaldū bus nulydētās j Šv. Kazimiero lietuviū
kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir
pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvēs.
Nuliūdē žmona ir dukros.
Laidotuviū direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Dipl. ekonomistui
A.+A.
VIKTORUI RAULINAIČIUI
mirus, žmonā dr. BIRUTĖ, dukrā RŪTĄ, ženatā arch.
RIMĄ, anūkes UNDIRĖ, RIMUTĖ, AUŠRĄ MUL-
KUS ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjau-
čiame ir kartu liūdime.
*Janė ir Jonas Valaičiai
Dita, Vyta, Neringa ir Vilija Mockai
Filomena ir Bernd Pulterman
Veronika Koženiuskienė*
Australija

GAIDAS—DAIMID
E U D E I K I S
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPYLČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĒVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŪ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

V A S A I T I S — B U T K U S
LAIDOTUVIŪ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Jaunimo centro kavinėje rengiama vakaronė prisiminti sąžinės kalinio Balio Gajausko gimtadieniui ši penktadieni, sausio 30 d., 7:30 val. vak. Programoje numatoma video filmas apie disidentus Sovietų Sąjungoje. Dariaus Polikaitis muzikinė programa ir pabendraujamas prie vaišių stalo. Vakaronę rengia Liet. Jaunimo sąjunga.

x Rimas Vincas ir Donna Kožica sausio 21 d. 9:10 val. vak. susilaukė pirmgimės dukrelės Andrijos Viktorijos. Naujagimė džiaugiasi jaunieji tėvai ir močiutė tapusi Birutė Kocienė. Jaunieji tėvai gyvena La Grange Park, Ill.

x Frank C. Goldie, Chicago, pašto viršininkas, praneša, kad jis nuo sausio 30 d. išėina į pensiją. Chicago paštas per metus turėdavo apie 513 mil. dol. apyvartą ir 14 tūkstančių tarnautojų. F.C. Goldie buvo pašto viršininkas Toledo, Ohio, o nuo 1977 m. Chicago 16 d. buvo viršininkas Hepoje.

x „Lietuvių Vasario 16 gimnazijos metraštis 1985-86“ pasiekė „Draugo“ redakciją. Metraštį smulkiai aprašoma gimnazijos moksleivių veikla, mokslo programa, organizacijos ir mokytojai. Taip pat duodama apskaita visu pajamų išlaidų. Džiugi naujiena, kad jau baigiamas statyti berniukų bendrabutis. Metraštis yra 74 puslapių su viršeliais.

x Rūta ir Ramūnas Venclovai, Western Springs, Ill., jauniosios kartos „Draugo“ skaitytojai, Vincas Dubauskas, Woodhaven, N.Y., Benediktas Dapkus, Farmington, Conn., Frank Bastys, North Chicago, Ill., Walter Maciūnas, Glendale, Cal., Magdeleina Kudika, Waterbury, Conn., O. Burzdžius, Chicago, Ill., Vincas Geležūnas, St. Louis, Mo., kiekvienas atsisiuntė po 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus ačiū.

x Dr. Aldona L. Balth-Gravrokas, Menands, N.Y., Birutė Martik, So. Boston, Mass., Stasys Grižė, Dorchester, Mass., Zuzana Petruskienė, Chicago, Ill., P. Staniūnas, Fox River Grove, Ben. Vikšraitis, Chicago, Ill., J. Mikelionis, Seattle, Wa., dr. Henrikas Brazaitis, Willoughby, Ohio, už kalėdines korteles ir kalendorių atsisiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Jurga Gylys, San Francisco, Cal., Linda A. Bendoraitis, Hollywood, Fla., Julius Bardauskas, Chicago, Ill., Vincas Benokraitis, Cleveland, Ohio, J. Žukauskas, Montreal, Kanada, Bruno Andriukaitis, Chicago, Ill., Aldona Ambrasas, Chicago, Ill., Adelė Sverekis, Detroit, Mich., už kalėdines korteles ir kalendorių atsisiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x I „Draugo“ koncerta, kuris bus kovo 28 d., šeštadienį, Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje Chicagoje, bilietus galima įsigyti Gifts International – N.J. Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424.

x Romantiška Venecija, Austrijos Tirolis, Lichtenšteino kunigaikštija – tai pirmieji sustojimai „Draugo“ rengiamos ekskursijos maršrute š.m. birželio 11 d. iki liepos 2 d. Informacija ir registracija: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.

x Palanga, Klaipėda (su nakvyne), Panevėžys, Kaunas, tai tik keletas iš Lietuvos miestų kuriuos lankys G. T. International, Inc., ekskursantai. Registruotis prašom skambinti: (312) 471-1700.

x Ses. Virginija, Jėzaus Nukryžiuotojo vienuolijos narė, padovanojo kun. St. Gaudžio išverstą į anglų kalbą knygą apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį, kuris šių metų birželio 25 d. bus paskelbtas palaimintuoju. Scranton vyskupui James C. Timlin ir klebonui kun. J. Kilpatrick, taip pat Pensilvanijoje. Jie žadėjo knygą perskaityti ir medžiagą panaudoti pamoksluose.

x Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Vasario 16 gimnazijai remti būrelio vadovė Janina Pileckienė gimnazijai paremti pasiuntė 362 dol., kuriuos surinko iš būrelio.

x Jonas Pieža, žurn. Stasio Piežos sūnus, turįs Shell gazolino stoją 47 ir California gatvių sankryžoje, veltui nuvalė Nekalto Prasiždėjimo parapijos automobilių statymo aikštę, kad parapičiams būtų lengviau suvažiuoti į pamaldas. Klebonas kun. J. Kuzinkas jam labai dėkingas.

x Romos Narakaitis su Randy Peterson užsakė prieš sutuoktuves eina Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

x Julius Širka, Kristijono Donelaičio aukštesniosios lit. mokyklos direktorius, Chicago, Ill., Vanda Milavickas, Chicago, Ill., Vladas Bielinis, Hot Springs, Ark., Vladas Kulbokas, E. Ribokienė, Brockton, Mass., A. Maskolūnas, Santa Monica, Cal., kiekvienas atsisiuntė po 15 dol. už kalėdines korteles, kalendorių arba, pratešdami penumera-tą, pridėjo auką. Labai dėkojame.

x Žurn. Juozas Žygas, Chicago, Ill., mūsų bendradarbis, už kalėdines korteles ir kalendorių atsisiuntė 15 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės 1987 metuose. Labai dėkojame.

x Inž. Juozas ir Elena Gailevičiai, Baltimore, Me., Cezaris Surdokas, taip pat iš Baltimorės, Bronius Gaižauskas, St. Petersburg Beach, Fla., Kostas Cepaitis, Chicago, Ill., Lietuvių Tautodailės institutas per Vincą Maciūną, Philadelphia, Pa., Regina Spirauskas, Glendale, Cal., Stanislava Stoškus, Los Angeles, Cal., atsisiuntė įvairiomis progomis už kalėdines korteles, kalendorių ar pratešdami penumera-tą po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Marius ir Rasa Kasniūnai, Lockport, Ill., Vanda Rees, Santa Monica, Cal., Petrie Pakarskas, Delhi, Kanada, Antanas Giniotis, Chicago, Ill., P.A. Styga, London, Kanada, Jonas Stoškus, Chicago, Ill., A. Simanavičius, Lanham, Md., Elena Truškauskas, Los Angeles, Cal., Alfonsas Noreika, Oak Lawn, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsisiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Krištanavičiaus Fondas minės kun. Broniaus Krištanavičiaus mirties 10 m. sukaktį ir fondo veiklos 5 m. sukaktį sekmadienį, vasario 1 d. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje 11:15 val. ryte, o minėjimas 12:30 v. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Bus akademija, vaišės ir Lietuvos Vyčių choras atliks meninę dalį. Visi kviečiami dalyvauti. (pr.)

x Viktorija Musteikienė, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsisiuntė 15 dol. auką. Liucija Stasiūnienė, Kazys Normantas, M. Tonkūnas, M. Šileikis, Aleksandra Krūvelis, Stefa Masiūnienė, Joseph Džiubinskas, Chicago, Ill., taip pat atsisiuntė po 15 dol. Visiems nuosirdus ačiū.

x Po 10 dol. atsisiuntė aukų už kalėdines korteles, kalendorių dr. Stasys Strasevičius, M. ir A. Dikinai, Apolonija Pacys, Pranas Joga, Adolfas Dirgela, Apolonia Wedrycka, Br. Augustauskas, Albina Lietuvnikas, Vincas Tiknius, Ignas Vaičiūnas, Leonas Baltušis, M. Rudis, Klemas Martinkus, J. Dainauskas, Jonas Adomaitis, V. Kriščiūnas, A. Baltrušaitis, G. Žukauskas, Niola Ward-Cerekas, Vytautas Strikas, Albinas Slivinskas, Ramutis Rubas, A. Tuskenis, A.P. Jansas, A. Vitkus, Algirdas Savickas. Visiems nuosirdus ačiū. (sk.)

x Petras Abromaitis, Lemont, Ill., parėmė savo spaudą 27 dol. auką ir pratešė penumera-tą 1987 metams. P. Abromaitį skelbiame garbės penumera-torium, o už auką labai dėkojame.

x P. Dalinda, Toronto, Kanada, su penumera-tos mokesčiu atsisiuntė ir 22 dol. auką. P. Dalindą skelbiame garbės penumera-torium, o už paramą savai spaudai tariame ačiū.

x Kazimieras Zaronkis, So. Euclid, Ohio, atsisiuntė 22 dol. dienraščio stiprinimui ir pratešė penumera-tą 1987 metams. K. Zaronkį įrašome į garbės penumera-torių sąrašą, o už rėmimą savo spaudos labai dėkojame.

x Stanley Yurkus, Chicago, Ill., mūsų nuosirdus rėmėjas, pratešdamas penumera-tą, pridėjo ir 27 dol. auką. S. Yurkui, mūsų garbės penumera-toriui, tariame nuosirdus ačiū.

x Herbert Siugžda, Tujunga, Cal., užsiprenumeravo „Draugo“ 1987 metams ir dar pridėjo 17 dol. auką. Nuosirdus ačiū. Ta proga sveikiname kaip naują „Draugo“ skaitytojų šeimos narį.

x Kazys Otto, Toronto, Kanada, atsisiuntė 25 dol. auką ir „Draugo“ penumera-tą pratešė 1987 metams. K. Otto skelbiame garbės penumera-torium, o už paramą nuosirdus ačiū.

x Viktorija Musteikienė, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsisiuntė 15 dol. auką. Liucija Stasiūnienė, Kazys Normantas, M. Tonkūnas, M. Šileikis, Aleksandra Krūvelis, Stefa Masiūnienė, Joseph Džiubinskas, Chicago, Ill., taip pat atsisiuntė po 15 dol. Visiems nuosirdus ačiū.

x Po 10 dol. atsisiuntė aukų už kalėdines korteles, kalendorių dr. Stasys Strasevičius, M. ir A. Dikinai, Apolonija Pacys, Pranas Joga, Adolfas Dirgela, Apolonia Wedrycka, Br. Augustauskas, Albina Lietuvnikas, Vincas Tiknius, Ignas Vaičiūnas, Leonas Baltušis, M. Rudis, Klemas Martinkus, J. Dainauskas, Jonas Adomaitis, V. Kriščiūnas, A. Baltrušaitis, G. Žukauskas, Niola Ward-Cerekas, Vytautas Strikas, Albinas Slivinskas, Ramutis Rubas, A. Tuskenis, A.P. Jansas, A. Vitkus, Algirdas Savickas. Visiems nuosirdus ačiū. (sk.)

x Birutė Jasaitienė, Chicago, Ill., visuomenininkė, Birutė Sturmer, Rockville, Md., Mr. ir Mrs. Romas Ugianskis, New Fairfield, Conn., Aurelijus Prapuolenis, Downers Grove, Ill., Rožė Černiauskas, Los Angeles, Cal., Horace R. Žibas, Cincinnati, Oh., Ona Stumbras, Richmond Hills, N.Y., Gediminas Damašius, Libertyville, Ill., Ona Bakaitis, Chicago, Ill., Ona Mekišius, Los Angeles, Cal., Ona ir Edvardas Reinholdai, Worcester, Mass., A. Juškauskas, Windsor, Kanada, Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach, De., atsisiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus ačiū.

x Danguolė Bartkus, Beverly Shores, Ind., dr. Alfonsas Kisielius, Sidney, Ohio, dr. A. Laciūsis, Mid. Olive, Ill., Bronius Polikaitis, Chicago, Ill., dr. Aldona Juozevičienė, Oak Lawn, Ill., dr. P.E. Pečiulis, Chicago, Ill., Juozas Briedis, dr. Vacys Šaulys, kun. A. Petraitis, Putnam, Conn., už kortelės ir kalendorių ar kitomis progomis atsisiuntė po 15 dol. aukų. Nuosirdus ačiū.

Pavergtųjų Tautų spaudos atstovai spaudos konferencijoje Vienoje. Iš kairės antra – Gintė Damušytė, trečia – Joana Kuraitė-Lasiėnė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PEDAGOGINIO LITUANISTINIO INSTITUTO ŠVENTĖ

Tiek pavieniai asmenys, tiek šeimos, tiek ir visuomenė turi džiaugsmingų dienų ir įvykių. Kai atsiranda naujas šeimos narvis ar nuimamas derlius, yra džiaugiamasi ir švenčiama. Tokia džiaugsminga šventė buvo sausio 17 d. Jaunimo centre. Pedagoginis Lituanistinis institutas turėjo derliaus šventę, o derlius buvo geras ir gražus. Gražūs būrys lietuviško jaunimo savo keletas metų darbą apvainikavo, gaudamas baigimo diplomus. Tik reikėtų linkėti, kad diplomų įteikimas netaptų išleistuvėmis. Kad jaunimas, kuris tiek metų pastoviai lankėsi Jaunimo centre, gavęs diplomus, nedingtu iš lietuviškų horizontų, bet savo žinias panaudotų lietuviškoje veikloje. Reikia linkėti, kad jie nenubyrėtų, bet įsijungtų ir papildytų retėjiančias eiles. Lektorių tarybos sprendimu šie jaunuoliai gavo diplomus: Aldis Baršketis, Andrius Dapkus, Lina Didžbalytė, Jonas Gražys, Marius Katilius-Boydston, Albertas Kerelis, Asta Kizytė, Ingrida Naudžiūtė, Viktoras Puodžiūnas, Vytautas Saulis, Andrius Stankus, Vilija Vieraitytė. Trejų metų kursą baigė ir jsi-

gijo teisę mokytojauti pradinėse mokyklose jaunuoliai: Audrė Budrytė, Nida Pempkutė, Audrius Polikaitis, Aleksandra Gražytė, Sigitas Gudis, Aušra Jasaitytė, Vitas Lukošūnas, Renata Variakojytė, Alida Vitaitė, Valerija Sparkytė ir Gaile Eidukaitė. Diplomų įteikimo iškilmės buvo pradėtos maršu, grojant Dariusi Polikaičiui. Iškilmės vadovavo instituto rektorius prof. dr. Jonas Račkauskas, direktorė Stasė Petersonienė ir lektorijų tarybos sekretorė Birutė Tamulynaitė. Buvo iškviešti Pedagoginiam institutui nusipelnę asmenys, lituanistinio švietimo vėterai, atidavę didžiąją dalį savo gyvenimo ir jėgų lietuviškam švietimui. Iškilnių dalyviams atsistojus į sceną lipo kun. dr. Juozas Prunskis, jį sekė istorikas Jonas Dainauskas, rašytojas Česlovas Grincevičius, direktorius Juozas Masilionis, kun. Juozas Vaišnys, S.J. Po jų buvo iškviešti kun. Vaclovas Gutauskas, be kurio gal nebūtų Jaunimo centro, ir direktorius Julius Širka, kuris, per 25 m. vadovaudamas Kristijono Donelaičio lituanistinėms mokykloms, parengia jaunimą Pedagoginiam institutui. Invokaciją sukalbėti buvo pakviestas buvęs rektorius kun. Vytautas Bagdavičius, MIC. Po to buvo diplomų įteikimas ir rektoriams žodis. Padėkojo studentams ir lektoriams. Institutas pradeda 29-tuosius savo veiklos metus. Absolventų vardu atsiveikino Renata Variakojytė ir prisegė St. Petersonienei gėlę. Instituto studentų vardu kalbėjo Rimas Lukošūnas. Oficialioji dalis baigta Tautos himnu.

Baigus oficialiąją dalį buvo vaišės. Kun. J. Vaišnys sukalbėjo maldą ir palaimino vaišes. Nežiūrint to, kad oficialioji dalis buvo baigta, dar

Los Angeles Šv. Kazimiero klebonui kun. dr. Al. Olsauskui Balfo vardu prisega gėlių programos vedėja – Angelė Nelsienė

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– New Yorko lietuviai Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį minės vasario 15 d. pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir akademine dalimi Kultūros Židinyje. Pagrindinę kalbą pasakys dr. A. Butkus, tautos sol. Aldona Stempuzienė, tautinius šokus pašoks J. Matulaitienės vadovaujamas „Tryptinis“. Ta proga bus dailės darbų paroda Kultūros Židinyje. Ji prasidės vasario 7 – 8 dienomis Kultūros Židinyje. Dalyvauja dvidešimt dailininkų su 100 meno kūrinių.

– Kun. Algirdas Olsauskas po didelės operacijos Šv. Vincento ligoninėje grįžo namo ir pamažu sveiksta. Jis dėkoja Šv. Kazimiero Los Angeles, Calif., parapičiams už maldas ir vėl pradeda eiti klebono pareigas.

– Los Angeles lietuviai Vasario 16-tosios sukaktį minės vasario 15 d., sekmadienį, pamaldomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje ir akademine dalimi parapijos salėje. Bažnyčioje giedos choras, vadovaujamas komp. Broniaus Budriūno. Kalbą pasakys prof. dr. Jonas Račkauskas iš Chicago. Meninę dalį atliks „Spindulio“ ansamblis, vadovaujamas Onos Razutienės ir muz. Onos Barauskienės. Meninę dalį apipavidalys rež. Algimantas Žemaitaitis.

– Tadas Dabšys, veiklus Los Angeles lietuvių jaunuolis, laimėjo Eugenijaus Kriaučeliūno metinę premiją 1500 dol. Ją skiria Kriaučeliūnų šeima jauno mirusio sūnauš vardu. Laimėjimu džiaugiasi visa Los Angeles lietuvių visuomenė, nes jautia, kad jam premija buvo vertai paskirta.

KANADOJE

– Vancouveri, B.C., kur šiemet buvo paroda, buvo atvykęs iš Toronto „Gintaro“ ansamblis, kuris prieš tai koncertavo Winnipege, Edmontone ir Calgaryje. Po koncertų parodoje jis pasirodė nedidelei lietuvių kolonijai, kuri džiaugėsi „Gintaro“ pasirodymu ir lietuvių pagerbimu. Vancouverio lietuvių vardu ansamblį pasveikino apylinkės valdybos vardu sekr. L. Maciūskienė, o pranešinėjo „Gintaro“ atstovė G. Paulionienė. Koncertą papildė sol. Rimas Paulionis, „Gintaro“ vadovams R. ir J. Karasiėjams buvo įteikti gėlių puokštės, o jie apdovanojo darbščiuosius Vancouverio vadovus L. Maciūskienę, B. Vileitą, A. Smilgį ir kt. Kitą dieną visas „Gintaras“ ir Vancouverio lietuvių atstovai buvo pakviesti vaišėms į A. ir B. Vileitų namus.

žinomas Polikaitių šeimos jaunimas. Programą pranešinėjo Vida Brazaitytė. Negalima nepaminėti skaniai parengtos Onos Norvilienės vakarienės. Jos kulinariniai gabumai prisideda prie geros nuotaikos sudarymo. Prie stalų patarnavo instituto studentai. Renginiui talkininkavo absolventų tėvai ir troškulių malšino V. Paviličius. Po kalbų, sveikinimų ir skanios vakarienės vyko šokiai, grojant „Aido“ orkestrui. Šoko jaunimas, šoko ir senimas ir visi džiaugėsi gražia derliaus švente.

J.Ž.
Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 770-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.